

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2022 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och om ändring av vissa andra skattelagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller ett förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2022. Den föreslagna lagen innehåller en progressiv inkomstskatteskala som ska tillämpas på beskattning av förvärvsinkomst vid statsbeskattningen. Skalans inkomstgränser höjs med cirka 3,0 procent.

Inkomstskattelagen ändras enligt förslaget så att arbetsinkomstavrdragets högsta belopp samt inflödes- och minskningsprocent liksom grundavrdragets högsta belopp vid kommunalbeskattningen höjs.

Det föreslås att hushållsavrdraget för avstående från oljeuppvärmning höjs så att maximibeloppet höjs från 2 250 euro till 3 500 euro och den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna höjs från 40 procent till 60 procent när det gäller arbetsersättningar och från 15 procent till 30 procent när det gäller löner. Ändringen är temporär och ska gälla 2022–2027. Dessutom föreslås det att motsvarande höjning ska gälla hushållsavrdrag som beviljas på basis av hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete 2022 och 2023.

Det föreslås att beskattningsvärdet för tjänstebilar sänks med 85 euro i månaden i fråga om de bilar vars koldioxidutsläpp enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen är minst 1 och högst 100 gram per kilometer. Det är fråga om en temporär skattesubvention för åren 2022–2025.

Det föreslås att räntorna på den skuld som hänför sig till förvärv av en andel av en samfällid förmån som används för inkomstens förvärvande ska vara avdragsgilla ränteutgifter.

Det föreslås att skogsavrdraget ändras så att samfällida skogar i fortsättningen ska ha skogsavdragsrätt på basis av skog som förvärvats under skatteåret 2022 eller därefter endast om minst hälften av andelarna i dess delägarlag vid utgången av skatteåret ägs av fysiska personer eller dödsbon.

Det föreslås att lagen om källskatt för löntagare från utlandet ändras så att källskatten på löneinkomst ska vara 14,5 procent om det på löneinkomst ska betalas kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland.

Det föreslås att lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi preciseras till följd av den ändring som redan gjorts i upphandlingslagen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2022. Det föreslås att bestämmelsen om hushållsavrdrag ska gälla till utgången av 2027 och bestämmelsen om sänkt beskattningsvärde för tjänstebilar ska gälla till utgången av 2025.

RP 142/2021 rd

Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Bestämmelserna i 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet ska dock på ansökan av den skattskyldige tillämpas på löneinkomster som betalats för 2020 och 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	5
1 Bakgrund och beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	5
2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster.....	5
2.1.1 Skatteskalen för förvärvsinkomster.....	5
2.1.2 Grundavdrag vid kommunalbeskattningen	6
2.1.3 Arbetsinkomstavrdrag	6
2.2 Hushållsavdrag.....	6
2.3 Bilförmån	7
2.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner	9
2.5 Skogsavrdrag	9
2.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet.....	10
2.7 Fullgöranderapporter om offentlig upphandling	11
3 Målsättning	12
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	13
4.1 De viktigaste förslagen.....	13
4.1.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster.....	13
4.1.2 Hushållsavdrag.....	13
4.1.3 Bilförmån	15
4.1.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner	15
4.1.5 Skogsavrdrag	16
4.1.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet.....	16
4.1.7 Fullgöranderapporter om offentlig upphandling	16
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	17
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser	17
4.2.1.1 Beskattningen av förvärvsinkomster	17
4.2.1.2 Hushållsavdrag.....	18
4.2.1.3 Sänkning av beskattningsvärdet för tjänstebilar.....	19
4.2.1.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner	21
4.2.1.5 Skogsavrdrag	21
4.2.1.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet.....	21
4.2.2 Kompensation för ändringar i skatteintäkterna	21
4.2.3 Administrativa konsekvenser	22
4.2.4 Konsekvenser för inkomstfördelningen	22
4.2.5 Konsekvenser för sysselsättningen	23
4.2.6 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen.....	23
5 Alternativa handlingsvägar.....	24
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	24
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	25
6 Remissvar	27
7 Specialmotivering.....	28
7.1 Lagen om inkomstskatteskalen för 2022.....	28
7.2 Inkomstskattelagen.....	29

RP 142/2021 rd

7.3 Lagen om källskatt för löntagare från utlandet	33
7.4 Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi	33
8 Ikraftträdande	33
9 Förhållande till andra propositioner	33
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	33
LAGFÖRSLAG	35
1. Lag om inkomstskatteskalen för 2022	35
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	36
3. Lag om ändring av 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet	39
4. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi	40
BILAGA	41
PARALLELLTEXTER	41
2. Lag om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen	41
3. Lag om ändring av 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet	46
4. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi	47

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. Enligt regeringsprogrammet ska i beskattningen av förvärvsinkomster årligen göras en justering som motsvarar ökningen av inkomstnivån och inflationen.

De föreslagna ändringarna baserar sig på regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering samt på de riktlinjer som regeringen drog upp vid sina ramförhandlingar våren 2021 och vid sina budgetförhandlingar hösten 2021.

Enligt regeringsprogrammet uppmuntras fastigheter som värms med olja genom ett åtgärdsprogram frångå oljeuppvärmning till fördel för andra uppvärmningssätt under 2020-talet. Regeringen drog vid sina ramförhandlingar våren 2021 upp riktlinjer för att ersättandet av uppvärmningssystem som utnyttjar fossila bränslen också stöds genom skattelösningar. Regeringen drog upp riktlinjer för att ändringar av uppvärmningssätt för avstående från oljeuppvärmning stöds genom att hushållsavdragets maximibelopp höjs från 2 250 euro till 3 500 euro och ersättningsprocenten höjs från 40 till 60 procent. Ändringen är temporär och gäller 2022–2027.

Regeringen drog vid sina ramförhandlingar våren 2021 dessutom upp riktlinjer att för att bedöma hushållsavdragets sysselsättningseffekter dras det i samband med budgetförhandlingarna 2021 upp riktlinjer för ett tvåårigt försök där hushållsavdragets maximibelopp för hushållsarbete samt för omsorgsarbete och vårdarbete höjs avsevärt, till exempel från 2 250 euro till 3 500 euro och ersättningsprocenten från 40 till 60 procent, med beaktande av inverkan på balansen i de offentliga finanserna.

Vid ingången av 2021 trädde en bestämmelse i kraft enligt vilken beskattningsvärdet för bilförmänen för sådana bilar som betraktas som utsläppsfria under körning sänks med 170 euro i månaden 2021–2025. I praktiken gäller subventionen renodlade elbilar. Regeringen drog vid sina ramförhandlingar våren 2021 upp riktlinjer för att också beskattningsvärdet för utsläppsnåla tjänstebilar sänks med 85 euro per månad för åren 2022–2025.

Regeringen drog vid sina ramförhandlingar våren 2021 upp riktlinjer för att skogsfondernas möjlighet att utnyttja skogsavdrag begränsas från ingången av 2022.

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning. Bakgrundsmaterialet till regeringens proposition finns tillgängligt på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt_und er_beteckningen_VM006:00/2021.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster

2.1.1 Skatteskalan för förvärvsinkomster

Enligt 124 § 5 mom. i inkomstskattelagen föreskrivs det särskilt om den skatteskala som ska tillämpas vid beskattningen av förvärvsinkomst för varje enskilt år. I det differentierade inkomstskattesystemet gäller den progressiva inkomstskatteskalan fysiska personers och dödsbors förvärvsinkomster. Skattepliktig förvärvsinkomst är bland annat lön och därmed jämförbar

RP 142/2021 rd

inkomst i anställningsförhållande, pension samt förmån eller ersättning som erhållits i stället för sådan inkomst. Den progressiva förvärvsinkomstskatteskalan för 2021 lindrades genom att inkomstgränserna i skalan höjdes med 2,5 procent jämfört med 2020. Den nedre gränsen för den så kallade solidaritetsskatten kvarstod oförändrad. Gränsen indexjusterades på motsvarande sätt som de övriga inkomstklasserna, vilket ledde till att den nedre gränsen i euro för den högsta inkomstklassen i inkomstskatteskalan för 2021 är 80 500 euro.

2.1.2 Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Bestämmelser om grundavdraget vid kommunalbeskattningen finns i 106 § i inkomstskattelagen. Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de övriga avdragen inte överstiger 3 630 euro, ska detta belopp enligt paragrafen dras av från nämnda inkomst. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de övriga avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

Eftersom grundavdraget beviljas efter det att de andra inkomstavdragen gjorts, gäller grundavdraget mottagare av dagpenningssinkomster, löneinkomster och pensionsinkomster på olika inkomstnivåer, som ett resultat av de avdrag av varierande storlek som ska göras från nämnda inkomster. Grundavdraget beviljas till fullt belopp vid en dagpenningssinkomst på 3 630 euro per år, en löneinkomst på cirka 7 600 euro per år och en pensionsinkomst på cirka 11 800 euro per år. För mottagare av dagpenningssinkomst har grundavdraget en effekt på en årsinkomst på upp till cirka 23 600 euro, för mottagare av löneinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 30 400 euro och för mottagare av pensionsinkomst på en årsinkomst på upp till cirka 25 000 euro.

2.1.3 Arbetsinkomstavdrag

Bestämmelser om arbetsinkomstavdraget finns i 125 § i inkomstskattelagen. Arbetsinkomstavdraget görs i första hand från den inkomstskatt på förvärvsinkomster som ska betalas till staten. Till den del den inkomstskatt på förvärvsinkomst som betalas till staten inte räcker till för att göra avdraget, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter. Avdraget beräknas på den skattskyldiges skattepliktiga löneinkomst, förvärvsinkomst av annat arbete, uppdrag eller tjänst som utförts för annans räkning, bruksavgifter som anses utgöra förvärvsinkomst, utdelningar som ska beskattas som förvärvsinkomst, förvärvsinkomstandel av företagsinkomst som ska fördelas samt förvärvsinkomstandel av näringsverksamhet eller jordbruk för delägare i en sammanslutning. Eftersom arbetsinkomstavdraget gäller löneinkomst och annan aktiv inkomst lindras beskattningen av arbete om avdraget höjs.

Arbetsinkomstavdraget är 12,7 procent av den del av de avdragsgilla inkomster som överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 840 euro. Avdragsbeloppet minskar med 1,89 procent för den del av nettoförvärvsinkomsten som överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten. När nettoförvärvsinkomsten överskrider cirka 131 000 euro beviljas inte längre något arbetsinkomstavdrag.

2.2 Hushållsavdrag

Hushållsavdraget är en skattesubvention vars viktigaste syfte har varit att förbättra sysselsättningen med hjälp av samhällligt stöd. Syftet är att uppmuntra hushållen att låta utomstående utföra sådana arbeten som hushållen tidigare har utfört själva. Syftet är också att minska användningen av svart arbetskraft.

RP 142/2021 rd

En skattskyldig får med stöd av 127 a § i inkomstskattelagen från skatten som hushållsavdrag dra av en del av de belopp som han eller hon har betalt för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder. Hushållsavdrag beviljas också för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som används av den skattskyldiges eller dennes makes eller bortgångna makes föräldrar, adoptivföräldrar eller fosterföräldrar eller av dessa personers släktingar i rätt uppstigande led eller dessa personers make. Till avdrag berättigar normalt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Avdraget är högst 2 250 euro per år och det beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 100 euro.

Den skattskyldige får dra av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie samt dessutom 15 procent av den utbetalda lönen. Den skattskyldige får dra av 40 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet.

Hushållsavdraget är ett avdrag från skatten och det görs i första hand från inkomstskatten till staten. Avdraget görs från skatten på förvärvsinkomsten och skatten på kapitalinkomsten i proportion till skatternas belopp. Avdraget från skatten på förvärvsinkomsten görs efter det att övriga avdrag gjorts och före underskottsgottgårelsen. Till den del avdraget överstiger beloppet av inkomstskatten till staten, görs avdraget från kommunalskatten, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och kyrkoskatten i proportion till dessa skatter.

År 2019 beviljades cirka 459 000 skattskyldiga hushållsavdrag och avdragen uppgick sammanlagt till cirka 476 miljoner euro.

2.3 Bilförmån

Naturaförmåner som erhållits av arbetsgivaren är skattepliktig lön för den skattskyldige och ska värderas till gängse värde. Enligt inkomstskattelagen bestämmer Skatteförvaltningen årligen beräkningsgrunderna för det gängse värdet. Med stöd av detta meddelar Skatteförvaltningen årligen ett beslut om beräkningsgrunderna för naturaförmånerna. Bilförmånen är en av naturaförmånerna. Det är fråga om en bilförmån om löntagaren eller dennes familj använder arbetsgivarens person- eller paketbil för privatkörning. En bilförmån kan vara antingen en fri bilförmån eller en förmån att använda bil. När arbetsgivaren står för kostnaderna för bilen är det fråga om en fri bilförmån. Om löntagaren själv betalar åtminstone drivkraftskostnaderna för bilen är det i sin tur fråga om en förmån att använda bilen. Beloppet av bilförmånen baserar sig etablerat på det värde som fastställts genom Skatteförvaltningens beslut om naturaförmåner. Den ersättning löntagaren betalat till arbetsgivaren för bilkostnaderna dras av från penningvärdet av den fria bilförmånen eller förmånen att använda bilen.

Beskattningsvärdet för bilförmånen bildas på det sätt som Skatteförvaltningen fastställt schablonmässigt på basis av bilens grundvärde och driftskostnader. Med grundvärde avses en procentandel som uträknats på basis av bilens nyanskaffningspris. Nyanskaffningspriset är det allmänna rekommenderade priset för bilmodellen, minskat med 3 400 euro.

Värdet av bilförmånen fastställs på följande sätt per åldersgrupp utifrån det år bilen tagits i bruk enligt registerutdraget:

RP 142/2021 rd

Fastställande av bilförmånens månatliga värde per åldersgrupp	Åldersgrupp A	Åldersgrupp B	Åldersgrupp C
	bilar som tagits i bruk 2019–2021	bilar som tagits i bruk 2016–2018	bilar som tagits i bruk före år 2016
Fri bilförmån	1,4 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 270 euro eller 18 cent per kilometer.	1,2 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 285 euro eller 19 cent per kilometer.	0,9 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 300 euro eller 20 cent per kilometer.
Förmån att använda bil	1,4 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 105 euro eller 7 cent per kilometer.	1,2 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 120 euro eller 8 cent per kilometer.	0,9 % av bilens nyan-skaffningspris ökat med 135 euro eller 9 cent per kilometer.

Används kilometerbaserade värden krävs en körjournal eller annan tillförlitlig utredning av de kilometer som körts med bilen. Vid verkställande av beskattningen kan värdet av bilförmånen höjas om det är uppenbart att de privata körningarna under året överskrider 18 000 kilometer. Även resorna mellan bostaden och arbetsplatsen betraktas som privat körning. Om arbetskörningarna med en naturaförmånsbil överstiger 30 000 kilometer under ett kalenderår eller om löntagaren måste byta naturaförmånsbil ofta, minskas förmånens grundvärde med 20 procent.

Från driftskostnadsandelen som läggs till grundvärdet för den fria bilförmånen dras av 0,08 euro per kilometer eller 120 euro per månad om bilens enda möjliga drivkraft är elström. Detta innebär att de lägre driftskostnaderna för renodlade elbilar beaktas vid beräkningen av bilförmånens gängse värde.

Dessutom inverkar den tilläggsutrustning som skaffats till bilen på värdet av bilförmånen. Vid bestämmandet av värdet av bilförmånen beaktas den tilläggsutrustning som skaffats till bilen med undantag för vanliga vinterdäck. Värdet av tilläggsutrustningen läggs till bilens nyanskaffningspris till den del utrustningens sammanlagda värde överstiger 850 euro. Om den rabatt som arbetsgivaren får för tilläggsutrustningen överskrider en vanlig kontantrabatt, värderas tilläggsutrustningen enligt det allmänna rekommenderade priset.

Åren 2021–2025 sänks beskattningsvärdet för bilförmånen för sådana bilar som betraktas som utsläppsfria under körning med 170 euro i månaden. Det är fråga om en temporär skattesubvention vars syfte är att inom tjänstebilbeståndet öka andelen sådana bilar som betraktas som utsläppsfria under körning.

År 2019 uppgick antalet mottagare av bilförmån till sammanlagt cirka 75 200 och antalet arbetsgivare som beviljat förmånen till cirka 24 500. Den fria bilförmånen är mer allmän av alternativen, eftersom det 2019 fanns cirka 56 300 mottagare av den fria bilförmånen, och cirka 20 700 mottagare av förmånen att använda bil. Den fria bilförmånen var i genomsnitt cirka 9 000 euro per år. Antalet arbetsgivare som beviljat fri bilförmån har ökat något mellan 2015 och 2019, men antalet förmånstagare har förblivit nästan detsamma liksom också genomsnittet av förmånen. Förmånen att använda bil var i genomsnitt cirka 5 600 euro per år. Även antalet arbetsgivare som beviljat förmån att använda bil har ökat något mellan 2015 och 2019, men antalet förmånstagare har emellertid minskat. Den genomsnittliga förmånen att använda bil har kvarstått på nästan samma nivå.

År 2019 var andelen tjänstebilar i åldersgrupp A, det vill säga bilar som är under tre år gamla, 65 procent, andelen tjänstebilar i åldersgrupp B, det vill säga bilar som är minst tre men under fem år gamla, 27 procent och andelen tjänstebilar i åldersgrupp C, det vill säga bilar som är minst fem år gamla, 8 procent.

Genomsnittspriset för bilar som omfattas av förmånen att använda bil beräknas uppgå till cirka 29 000 euro och för bilar som omfattas av den fria bilförmånen till cirka 39 000 euro. De bilar som omfattas av den fria bilförmånen är något dyrare än genomsnittspriset för alla bilar som säljs i Finland och de bilar som omfattas av förmånen att använda bil något billigare. Tjänstebilarnas andel av de första registreringarna av nya personbilar beräknas vara cirka 20 procent. Om man jämför de tjänstebilar som togs i bruk 2019 med alla personbilar som genomgick första registrering 2019, var tjänstebilarna mer allmänt dieseldrivna. Dessutom var andelen laddhybridbilar större än genomsnittet. Av det personbilsbestånd som används i trafik i Finland är något under tre procent tjänstebilar.

2.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner

Samfällda förmåner är en i inkomstbeskattningen använd benämning för vissa självständiga konsortier som förvaltar gemensamma områden eller andra rättigheter i anslutning till användningen av en fastighet. Samfällda förmåner är enligt 5 § i inkomstskattelagen samfällda skogar, väglag, fiskelag, skifteslag och andra med dessa jämförbara konsortier. Som ett sådant annat konsortium som avses i 5 § i inkomstskattelagen kan betraktas till exempel ett delägarlag enligt lagen om samfälligheter och en dikningssammanslutning enligt vattenlagen.

Enligt 18 § 1 mom. i inkomstskattelagen beskattas samfällda förmåner som särskilda skattskyldiga. Enligt 18 § 2 mom. betraktas som skattepliktig inkomst för delägarna i en samfälld förmån inte den andel som han har fått av den samfällda förmånens inkomst. Det överskott som den samfällda förmånen delar ut är således skattefri inkomst för delägaren. Den samfällda förmånens förluster fördelas inte heller mellan delägarna, utan de dras av från den samfällda förmånens inkomster. Enligt 124 § 2 mom. i inkomstskattelagen är inkomstskattesatsen för samfällda förmåner 26,5 procent.

Eftersom den samfällda förmånens inkomster är skattepliktig inkomst för den, har den samfällda förmånen också rätt att dra av utgifterna för inkomstens förvärvande och bibehållande. Enligt den allmänna bestämmelsen i 31 § 4 mom. i inkomstskattelagen är utgifterna för förvärv av skattefri inkomst inte avdragsgilla, så en delägare i en samfälld förmån har inte rätt att dra av utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande.

Bestämmelser om avdragsgillhet för ränteutgifter finns i 58 § i inkomstskattelagen. Enligt 58 § 1 mom. har en skattskyldig rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntan på sin skuld för inkomstens förvärvande, om skulden hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst. Eftersom det överskott som den samfällda förmånen delar ut är skattefri inkomst för delägaren, är ränta på en skuld som hänför sig till förvärv av en samfälld förmån för närvarande inte avdragbara ränteutgifter för delägaren.

2.5 Skogsavdrag

Enligt 55 § i inkomstskattelagen har fysiska personer, dödsbon och av dem bildade beskattningssammanslutningar samt samfällda förmåner rätt att före de avdrag som avses i 56 § göra skogsavdrag från den kapitalinkomst av skogsbruk som de förvärvat från en fastighet som skall anses som en gårdsbruksenhet.

Skogsavdraget utgör högst 60 procent av den skattepliktiga kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige under skatteåret har förvärvat från skog som berättigar till skogsavdrag. Summan av de skogsavdrag som den skattskyldige har gjort för skatteåret och för tidigare skatteår minskad med det belopp som med stöd av 46 § 8 mom. i inkomstskattelagen har lagts till den skattepliktiga överlåtelsevinsten för skog får inte överstiga 60 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för de skogar som den skattskyldige äger vid utgången av skatteåret och som berättigar till skogsavdrag.

Som anskaffningsutgift för skogen anses skogens andel av anskaffningsutgiften för fastigheten. Om äganderätten till fastigheten överläts vidare vederlagsfritt, har den skattskyldige samma rätt att göra skogsavdrag som den föregående ägaren skulle ha haft. Om en del av de fastigheter som överlåtaren äger överläts vederlagsfritt, motsvarar beloppet av den överförda skogsavdragsrätten den proportionella andel som anskaffningsutgiften för den skog som förvärvet gäller utgör av de totala anskaffningsutgifterna som ligger till grund för överlåtarens skogsavdrag.

Skogsavdrag görs på yrkande av den skattskyldige, och han skall i samband med yrkandet lägga fram utredning om förutsättningarna för det. Skogsavdraget under ett skatteår ska uppgå till minst 1 500 euro.

Samfällda skogar är enligt lagen om samfällda skogar (109/2003) ett till flera fastigheter gemensamt hörande område som är avsett att användas för hållbart skogsbruk till förmån för delägarna i den samfällda skogen. Ägarna till de fastigheter till vilkas fastigheter det hör en andel i den samfällda skogen är delägare i den samfällda skogen. Man kan bli delägare i en samfällad skog också genom att förvärva en andel i en samfällad skog. Delägarna utgör delägarlaget för den samfällda skogen.

Skogsavdraget är främst avsett som ett avdrag som ska göras vid beskattningen av fysiska personer. Till exempel aktiebolag, andelslag, öppna bolag eller kommanditbolag kan inte göra skogsavdrag. En samfällad skog som med stöd av 5 § i inkomstskattelagen betraktas som en samfällad förmån har rätt till skogsavdrag oberoende av om dess delägare är fysiska eller juridiska personer. Således har till exempel en samfällad skog vars samtliga andelar i den samfällda skogen ägs av en sådan placeringsfond som avses i 20 a § i inkomstskattelagen rätt till skogsavdrag.

Syftet med den samfällda skogen är att förebygga en menlig splittring av skogarna och att främja bedrivandet av ett hållbart skogsbruk inom den samfällda skogens område. Vanligen sker en sådan splittring till exempel genom arvskiften när arvlåtarnas skogsbruksenheter delas mellan arvingarna. Mot denna bakgrund eftersträvas genom bildandet av en samfällad skog för endast en mycket stor skogsägare uppenbarligen närmast en skatteförmån i anslutning till skogsavdragsrätten i stället för en effektiv skogsvård.

2.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet

Enligt lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995), nedan *nyckelpersonlagen*, som varit i kraft sedan ingången av 1996, kan personer från utlandet med särskild sakkunskap eller som arbetar som lärare vid någon högre läroanstalt i Finland, till exempel ett universitet, eller som bedriver vetenskaplig forskning i allmänt intresse, under vissa förutsättningar i stället för sedvanlig inkomstbeskattning av löneinkomst som förvärvats i Finland välja källbeskattning av löneinkomsten för en period på högst 48 månader. De nyckelpersoner som omfattas av källskatten betalar källskatt i stället för kommunalskatt, förvärvsinkomstskatt till staten och den försäkrades sjukförsäkringspremie.

RP 142/2021 rd

Ursprungligen stiftades lagen som en temporär lag. Sedan ingången av 2020 är lagen permanent genom lag 1558/2019. Genom samma lag sänktes beloppet av den källskatt som enligt 3 § i nyckelpersonlagen ska tas ut på löneinkomsten från 35 procent till 32 procent.

I 7 § i lagen föreskrivs det om tillämpningen av lagen i landskapet Åland. Om det på lön som en löntagare från utlandet uppbär ska betalas kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland, är enligt bestämmelsen beloppet av källskatten på löneinkomst 17,5 procent. Om det finns förutsättningar för tillämpningen av denna paragraf, ska detta antecknas i löntagarens skattekort.

År 2020 var den genomsnittliga kommunalskattesatsen i landskapet Åland 17,44 procent. Skattesatsen för en sådan nyckelperson som avses i lagen blir således det sammanlagda beloppet av den genomsnittliga kommunalskattesatsen och den källskatt som tas ut på lönen hos en nyckelperson som är kommunalskattskyldig i landskapet Åland, totalt 34,94 procent. Andra nyckelpersoner än de som ska betala kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland betalar en källskatt på 32 procent av sin lön. Beloppet är 2,94 procentenheter lägre än den genomsnittliga skattesats som tillämpas på löneinkomsten hos en nyckelperson som betalar kommunalskatt till en kommun på Åland.

2.7 Fullgöranderapporter om offentlig upphandling

Bestämmelser om Enheten för utredning av grå ekonomi (nedan utredningsenheten) och dess uppgifter finns i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) som trädde i kraft den 1 januari 2011. Enligt 1 § 2 mom. 2 punkten i lagen ska utredningsenheten utarbeta fullgöranderapporter för myndigheterna om hur organisationer och organisationsanknutna personer fullgör sina skyldigheter. Med stöd av 5 § ska utredningsenheten för fullgörande av sin uppgift på begäran utarbeta fullgöranderapporter för de ändamål som anges i 6 §. Uppgifterna i fullgöranderapporten beskriver hurdan verksamhet och ekonomi en organisation eller en organisationsanknuten person har samt hur de fullgör sina skyldigheter i anknytning till skatter och lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter och avgifter som Tullen tar ut samt dessutom kopplingar till andra organisationer eller organisationsanknutna personer. Uppgifterna för fullgöranderapporterna fås via gränssnitten direkt från informationssystemen för de myndigheter som lämnar uppgifterna. Beställningen av en fullgöranderapport sker automatiserat med hjälp av gränssnittet, en anslutning som skapats i företags- och organisationsdatasystemet eller för individuella behov med krypterad e-post.

Med hjälp av fullgöranderapporter genomförs sådant informationsutbyte mellan myndigheter som baserar sig på sådana bestämmelser om informationsutbyte som anges i lag. Utredningsenheten har till uppgift att inhämta, sammanställa och förmedla uppgifter enligt myndighetens rätt att få uppgifter till den myndighet som begärt uppgifterna. Bestämmelser om utredningsenhetens rätt att få uppgifter för en fullgöranderapport finns i 7 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. Enligt 7 § 1 mom. har utredningsenheten trots sekretess rätt att av myndigheterna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en fullgöranderapport och som den myndighet som begär rapporten har rätt att få för det ändamål som uppges i begäran. De uppgifter som finns tillgängliga med hjälp av fullgöranderapporten bestäms alltså enligt varje begärande myndighets egna rätt att få uppgifter. Möjligheten att begära en fullgöranderapport skapar inte myndigheten en rätt att få information, utan det är endast fråga om hur myndighetens särskilt föreskrivna rätt att få information tekniskt ska genomföras.

Utredningsenheten har från och med den 1 januari 2017 utarbetat fullgöranderapporter för de upphandlande enheter som avses i 5 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016), det vill säga *upphandlingslagen*, med stöd av 6 § 1 mom. 20 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. Enligt 6 § 1 mom. 20 punkten utarbetas

RP 142/2021 rd

fullgöranderapporter till stöd för möjligheten för upphandlande enheter att i upphandlingsförfaranden i enlighet med upphandlingslagen och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning av anbudsgivare som avses i 81 § 1 mom. i den förstnämnda lagen föreligger.

De upphandlande enheterna har begärt sammanlagt cirka 25 000 fullgöranderapporter 2020. Antalet begäranden har ökat eftersom de upphandlande enheterna 2019 begärde sammanlagt cirka 14 000 fullgöranderapporter.

Upphandlingslagen ändrades genom en reform som trädde i kraft den 1 juli 2021 (RP 244/2020 rd). För de upphandlande enheter som avses i 5 § 1 mom. 1–4 punkten i upphandlingslagen utvidgades den rätt att få uppgifter som föreskrivs i 171 § till att omfatta anbudsgivares underleverantörer och så kallade småskaliga upphandlingar som underskrider de nationella tröskelvärdena. Enligt 171 § i upphandlingslagen har en upphandlande enhet trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och av dem som sköter offentliga uppdrag få nödvändiga uppgifter om de företag och sammanslutningar som avses i 3 § i företags- och organisationsdatalagen (244/2001) för att utreda om de av prövning beroende uteslutningsgrunder som avses i 81 § 1 mom. föreligger. Uppgifterna kan lämnas via en teknisk anslutning och utan samtycke av den vars intressen sekretessplikten ska skydda. Den upphandlande enheten har också rätt att få uppgifter om en anbudsgivares underleverantör för att i enlighet med 78 § kontrollera om det föreligger grunder för att utesluta en underleverantör. I 171 § 2 mom. konstateras att vad som föreskrivs i 1 mom. kan tillämpas också vid upphandlingar som underskrider de nationella tröskelvärdena.

Syftet med ändringen av upphandlingslagen var att de upphandlande enheterna vid inhämtande av information enligt 171 § i upphandlingslagen också ska kunna använda fullgöranderapporter. I regeringens proposition (RP 244/2020 rd) konstateras att en central ändring i propositionen som gäller en upphandlande enhets rätt att få uppgifter är att möjligheten att använda en fullgöranderapport som lämnats av Enheten för utredning av grå ekonomi utvidgas till en anbudsgivares underleverantörer samt till upphandlingar som underskrider det nationella tröskelvärdet. I samband med ändringen av upphandlingslagen ändrades 6 § 1 mom. 20 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi dock av misstag inte. På grund av paragrafens ordalydelse kan fullgöranderapporter inte utarbetas för att stödja kontrollen av om det föreligger av prövning beroende uteslutningsgrunder i anslutning till en anbudsgivares underleverantörer och upphandling som underskrider det nationella tröskelvärdet.

3 Målsättning

I denna proposition föreslås bestämmelser om skattegrunderna för förvärvsinkomster för 2022. Målet är att beskattningen av förvärvsinkomster inte ska skärpas på grund av att inkomstnivån stiger och på grund av inflationen.

Syftet med höjningen av hushållsavdraget som gäller avstående från oljeuppvärmning är att stödja och uppmuntra människor att avstå från oljeuppvärmning och övergå till ett annat uppvärmningssystem än ett system som använder fossila bränslen. När det gäller hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete är syftet att stödja och uppmuntra människor att skaffa sådana tjänster till hemmet och på så sätt låta utomstående utföra sådana arbeten som man normalt utför själv. Till denna del är det också fråga om ett tvåårigt försök för att bedöma hushållsavdragets sysselsättningseffekter.

Genom att sänka beskattningsvärdet för utsläppssnåla tjänstebilar uppmuntras människor att välja en utsläppssnålare tjänstebil och på så sätt strävar man efter att öka andelen utsläppssnåla bilar inom tjänstebilbeståndet. Samtidigt kommer utsläppssnåla bilar under de kommande åren därigenom också att öka på marknaden för begagnade bilar.

Syftet med propositionen är att förhindra att skogsavdraget utnyttjas i samfällda skogar som ägs av skogsfonder samt i andra samfällda skogar, där fysiska personer äger mindre än 50 procent av andelarna i den samfällda skogen.

Genom ändringen av nyckelpersonlagen strävar man efter att uppnå en likställd position för de nyckelpersoner som betalar kommunalskatt till en kommun på Åland jämfört med de nyckelpersoner som betalar endast källskatt på sin löneinkomst.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Skattegrunderna för förvärvsinkomster

Det föreslås att det i överensstämmelse med regeringsprogrammet görs en indexjustering på 3,0 procent i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer i enlighet med förtjänstnivåindexet. Enligt finansministeriets prognos från hösten 2021 uppskattas det att förändringen av konsumentprisindexet 2022 kommer att uppgå till 1,6 procent och förändringen av förtjänstnivåindexet till 3,0 procent. Det föreslås att indexjusteringen genomförs genom en höjning av den progressiva inkomstskatteskalans alla inkomstgränser samt genom att höja grundavdragets maximibelopp och arbetsinkomstavdragets maximibelopp och inflödes- och minskningsprocent. En höjning av beloppet av den lägsta beskattningsbara inkomsten enligt inkomstskatteskalen minskar automatiskt pensionsinkomstavdraget vid statsbeskattningen, eftersom beräkningsformeln för det maximala avdragsgilla beloppet är bunden till beloppet av den lägsta beskattningsbara inkomsten i skalan.

Som helhet sett lindras beskattningen av arbete för dem som tjänar mer än cirka 15 000 euro per år, med beaktande av den stigande inkomstnivån och ändringar i löntagarnas avgifter av skattenatur. För medelinkomsttagare lindras beskattningen cirka 0,15 procentenheter och högst cirka 0,2 procentenheter.

4.1.2 Hushållsavdrag

Enligt regeringsprogrammet sker avvecklingen av fossilolja för uppvärmning gradvis fram till början av 2030-talet. Oljeuppvärmning av statliga och kommunala fastigheter ska frångås före 2024. Fastigheter som värms med olja uppmuntras genom ett åtgärdsprogram frångå oljeuppvärmning till fördel för andra uppvärmningssätt under 2020-talet. Avstående från oljeuppvärmning stöds för närvarande med understöd som beviljas av statens medel. Anslag för understöd för avstående från oljeuppvärmning i småhus har beviljats enligt följande: 28,67 miljoner euro i den fjärde tilläggsbudgeten för 2020, 9,44 miljoner euro i budgetarna för 2021, 10 miljoner euro i den första tilläggsbudgeten för 2021 och 15 miljoner euro i den tredje tilläggsbudgeten för 2021.

Regeringen beslutade vid sina ramförhandlingar våren 2021 att ersättandet av uppvärmningssystem som utnyttjar fossila bränslen också stöds genom skattelösningar. Enligt regeringens rikt-

RP 142/2021 rd

linjer stöds ändringar av uppvärmningssätt för avstående från oljeuppvärmning genom att hushållsavdragets maximibelopp höjs från 2 250 euro till 3 500 euro och ersättningsprocenten höjs från 40 till 60 procent. Åtgärden är temporär och gäller 2022–2027.

På denna grund föreslås det att till inkomstskattelagen temporärt fogas en ny 127 f §, där det föreskrivs om ett högre maximibelopp för hushållsavdraget samt om grunderna för avstående från oljeuppvärmning under skatteåren 2022–2027. I fråga om avstående från oljeuppvärmning föreslås det att hushållsavdragets maximibelopp höjs till 3 500 euro och att den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna höjs från 40 procent till 60 procent när det gäller arbetsersättningar. Eftersom hushållsavdrag också beviljas på basis av betalda löner, föreslås det att den avdragbara procentuella andelen på motsvarande sätt också höjs från 15 procent till 30 procent när det gäller löner. Då är stödnivån av samma storleksklass när man anställer en person eller anskaffar arbete från ett företag.

Den ovannämnda temporära höjningen gäller inte andra utgifter för underhåll eller ombyggnad av en bostad än avstående från oljeuppvärmning. Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat byggnadsspecifikt uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen. Definitionen motsvarar de förutsättningar på basis av vilka det för närvarande beviljas understöd av statens medel för att avstå från oljeuppvärmning.

Utöver vad som nämns ovan drog regeringen vid sina budgetförhandlingar upp riktlinjer att för att bedöma konsekvenserna av hushållsavdraget på sysselsättningen inleds ett tvåårigt försök där också maximibeloppet för hushållsarbete samt omsorgsarbete och vårdarbete höjs från 2 250 euro till 3 500 euro och ersättningsprocenten höjs från 40 till 60. Därför föreslås det att maximibeloppet på 3 500 euro åren 2022 och 2023 utöver avstående från oljeuppvärmning också ska gälla hushållsavdrag som beviljas på basis av hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och att den avdragbara procentuella andelen av kostnaderna höjs från 40 procent till 60 procent när det gäller arbetsersättningar. Det föreslås också att den procentuella andel som dras av på basis av lönerna på motsvarande sätt höjs från 15 procent till 30 procent. Det föreslås inte att definitionen av hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete ändras, så det höjda avdraget gäller i nuvarande omfattning sådant sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete som utförs i hemmet.

I fråga om hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete är det i höjningen av hushållsavdraget fråga om ett tvåårigt försök för att bedöma avdragets sysselsättningseffekter. Efter att försöket avslutats har man för avsikt att göra en separat undersökning av konsekvenserna.

Enligt 127 a § 3 mom. i inkomstskattelagen beviljas hushållsavdrag inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel. Hushållsavdrag beviljas således inte om den skattskyldige har fått annat offentligt stöd för att avstå från oljeuppvärmning. Med stöd av samma bestämmelse beviljas hushållsavdrag inte heller, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagservice (916/2012).

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag vad som föreskrivs i 127 a–c § i inkomstskattelagen.

4.1.3 Bilförmån

Vid ingången av 2021 trädde en ändring av inkomstskattelagen i kraft enligt vilken beskattningsvärdet för sådana tjänstebilar som betraktas som utsläppsfria under körning sänks med 170 euro i månaden 2021–2025. I praktiken är sådana bilar som betraktas som utsläppsfria under körning för närvarande renodlade elbilar. Vid sina ramförhandlingar våren 2021 beslutade regeringen att utvidga skattestödet i fråga så att beskattningsvärdet för utsläppsnåla tjänstebilar sänks med 85 euro per månad 2022–2025. Detta är hälften av hur mycket beskattningsvärdet för renodlade elbilar sänks 2021–2025.

På denna grund föreslås det i propositionen att inkomstskattelagen ändras så att beskattningsvärdet på en bilförmån sänks med 85 euro per månad för sådana bilförmånsbilar vars koldioxidutsläpp under körning, fastställt på det sätt som avses i bilskattelagen, är minst 1 och högst 100 gram per kilometer. Detta avser utsläpp som uppmätts med WLTP-mätmetoden. Bestämelsen tillämpas på bilar som genomgått första registrering i Finland 2021 eller därefter och den gäller både tjänstebilar som utgör grunden för den fria bilförmånen och tjänstebilar som utgör grunden för förmånen att använda bil.

Det är fråga om en på motsvarande sätt beviljad fast sänkning i euro av bilförmånens beskattningsvärde som den som för närvarande beviljas för renodlade elbilar. Incitamentseffekten av den fasta skattesubventionen är kraftigare i fråga om förmånligare tjänstebilar eftersom subventionen då motsvarar en större del av bilens beskattningsvärde. På motsvarande sätt är den fasta subventionens inverkan på priset inte lika betydande för dyrare tjänstebilar.

Stödet gäller oberoende av bilens teknik alla sådana tjänstebilar vars kalkylerade utsläpp som uppmätts med WLTP-mätmetoden är högst 100 gram per kilometer. På basis av WLTP-utsläppssiffrorna för de nya bilar som för närvarande finns på marknaden kommer stödet i praktiken att omfatta alla laddningsbara hybridbilar samt sådana andra bilar och gasbilar som innehåller hybridteknologi vars utsläppsvärde är högst 100 gram per kilometer. Något under 20 procent av de personbilsmodeller som finns på marknaden understiger den föreslagna utsläppsgränsen. På basis av uppgifter om utsläpp från bilar som finns på marknaden kommer stödet inte att omfatta bilar som inte alls innehåller hybridteknologi.

Från ingången av 2022 är syftet att utvidga de uppgifter om bilförmån som ska anmälas till inkomstregistret så att det med stöd av 15.1 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och 6.2 § 1 punkten i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) också ska anmälas uppgifter om bilens utsläppsvärde, om förmånens värde har sänkts med stöd av 64 a § i inkomstskattelagen.

4.1.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner

Regeringen beslutade vid sina budgetförhandlingar hösten 2021 att räntan på en skuld som hänför sig till förvärvet av en andel av samfällad skog ska fastställas som en avdragsgill utgift. På denna grund föreslås det att till 58 § 1 mom. i inkomstskattelagen fogas en bestämmelse enligt vilken som skuld för inkomstens förvärvande också betraktas skuld som hänför sig till förvärv av en andel av en samfällad förmån som används för inkomstens förvärvande. Ändringen gäller endast räntornas avdragsgillhet. Till övriga delar är utgifterna för förvärv av skattefri inkomst fortfarande inte avdragsgilla med stöd av 31 § 4 mom. i inkomstskattelagen.

Räntorna på skulden för inkomstens förvärvande är avdragsgilla utgifter från kapitalinkomsterna. Om det inte finns kapitalinkomster eller om kapitalinkomsterna inte räcker till för att göra avdrag, dras från de skatter som betalas på förvärvsinkomsten med vissa begränsningar av den mot inkomstskatteprocenten svarande andelen underskott inom ett kapitalinkomstslag.

4.1.5 Skogsavdrag

I propositionen föreslås det att det till slutet av 55 § 1 mom. i inkomstskattelagen ska läggas till en mening där samfällda skogars rätt till skogsavdrag preciseras. Samfällda skogar har rätt att göra skogsavdrag på basis av skog som förvärvats skatteåret 2022 eller därefter endast om minst hälften av andelarna i dess delägarlag vid utgången av skatteåret ägs av fysiska personer och dödsbon och deras ägande inte baserar sig på en placering som gjorts i en sådan placeringsfond eller AIF-fond som föreskrivs i lagen om placeringsfonder (213/2019) eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014).

4.1.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet

År 2020 var den genomsnittliga kommunalskattesatsen i landskapet Åland 17,44 procent. Skattesatsen för en nyckelperson som betalar kommunalskatt till en kommun på Åland blir således i genomsnitt 34,94 procent, eftersom källskatten i en sådan situation enligt 7 § i nyckelpersonlagen är 17,5 procent. Beloppet överstiger med 2,94 procentenheter den källskattesats som fastställs i 3 § i lagen och som tillämpas på andra nyckelpersoner än de som är kommunalskattskyldiga i landskapet Åland. Det föreslås att lagens 7 § ändras så att beloppet av källskatten är 14,5 procent. Då blir det sammanlagda beloppet av källskatten och den genomsnittliga kommunalskatten på Åland 31,94 procent. Beloppet motsvarar i tillräcklig utsträckning den källskattesats på 32 procent som tillämpas på nyckelpersoner som är skyldiga att betala endast källskatt.

Enligt uppgifter från Skatteförvaltningen har Skatteförvaltningen åren 2020 och 2021 inte som kundärenden haft sådana skattskyldiga bosatta i en kommun på Åland där nyckelpersonlagen var tillämplig på kundens beskattning. Det är dock möjligt att personer som är bosatta i en åländsk kommun och som uppfyller förutsättningarna för tillämpning av nyckelpersonlagen skulle ha ansökt om beskattning i enlighet med lagen åren 2020–2021 om skattesatsen enligt 7 § hade varit 14,5 procent under denna tid.

På grund av det som anförts ovan föreslås det att en skattskyldig som uppfyller förutsättningarna för tillämpning av 7 § i nyckelpersonlagen ska ha möjlighet att ansöka om en lägre skattesats för beskattningen för skatteåren 2020 och 2021 inom ramen för de sedvanliga bestämmelserna om sökande av ändring. I 4 § i nyckelpersonlagen föreskrivs att ansökan om tillämpning av lagen ska göras innan det arbete som avses i lagen börjar eller inom 90 dagar från arbetets början. Denna förutsättning ska dock inte tillämpas när den skattskyldige ansöker om tillämpning av 7 § i nyckelpersonlagen på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021. Om källskatt högre än den som nu föreslås har uppburits hos en nyckelperson som bor i en åländsk kommun på löneinkomst för åren 2020 och 2021, kan nyckelpersonen ansöka om återbäring av källskatten genom en sådan ansökan om återbäring som avses i 22 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Källskatt återbärs till ett belopp som överstiger beloppet enligt den skattesats som nu föreslås.

4.1.7 Fullgöranderapporter om offentlig upphandling

I propositionen föreslås det att 6 § 1 mom. 20 punkten i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi ändras så att den gör det möjligt att utarbeta fullgöranderapporter till stöd för möjligheten för de upphandlande enheter som avses i 5 § 1 mom. 1–4 punkten i upphandlingslagen att i upphandlingar som underskrider de nationella tröskelvärdena i enlighet med upphandlingslagen och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning föreligger.

Det föreslås dessutom att punkten ändras så att en upphandlande enhet med hjälp av en fullgöranderapport har motsvarande möjlighet att kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning också föreligger för en anbudsgivarens underleverantör.

Fullgöranderapporter kan således i fortsättningen också utarbetas till stöd för att kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning föreligger för anbudsgivarens underleverantörer och upphandlingar som underskrider det nationella tröskelvärdet. Det är fråga om en följdändring av teknisk natur i anslutning till den ändring av upphandlingslagen som trädde i kraft den 1 juli 2021.

Förslaget ökar antalet begäranden som framställts från upphandlande enheter med uppskattningsvis cirka 5 000–8 000 begäranden per år.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

De ändringar som föreslås i propositionen beräknas sammanlagt minska skatteinkomsterna med cirka 578 miljoner euro. Statens skatteintäkter beräknas minska med cirka 335 miljoner euro. Kommunernas skatteintäkter beräknas minska med cirka 225 miljoner euro. Församlingarnas skatteintäkter beräknas minska med cirka 11 miljoner euro och intäkterna från sjukförsäkringens sjukvårdspremie med cirka 7 miljoner euro. De ändringar som föreslås i propositionen uppskattas också påverka hushållens och sammanslutningarnas ekonomiska verksamhet. Ändringarna är därmed också förenade med indirekta konsekvenser. Det uppskattas att den ökade ekonomiska verksamheten ökar skatte- och avgiftsintäkterna, till exempel mervärdesskatten, inkomstskatten och socialförsäkringsavgifterna. Uppskattningsvis minskar den dessutom de ofentliga utgifterna, till exempel arbetslöshetsersättningarna och andra utgifter som hänför sig till sysselsättningen. Indirekta konsekvenser är dock svåra att kvantifiera och de har inte kunnat inkluderas i de ekonomiska konsekvenser som presenteras i propositionen.

4.2.1.1 Beskattningen av förvärvsinkomster

Justeringen enligt förtjänstnivåindexet av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster beräknas minska förvärvsinkomstskatten med cirka 520 miljoner euro. I propositionen föreslås det att arbetsinkomstavrdraget, grundavdraget vid kommunalbeskattningen samt statens inkomstskatteskala ska ändras. Konsekvenserna av ändringarna av statens inkomstskatteskala och de olika avdragen specificeras nedan.

De föreslagna ändringarna i statens inkomstskatteskala uppskattas minska skatteintäkterna med sammanlagt cirka 294 miljoner euro på årsnivå, varav statens andel är 220 miljoner euro, kommunernas andel 69 miljoner euro, församlingarnas andel 3 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 2 miljoner euro.

Höjningen av arbetsinkomstavrdraget uppskattas minska skatteintäkterna med cirka 175 miljoner euro, varav statens andel är 75 miljoner euro, kommunernas andel 93 miljoner euro, församlingarnas andel 5 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel 2 miljoner euro.

Höjningen av grundavdraget uppskattas minska skatteintäkterna med cirka 51 miljoner euro, varav kommunernas andel är 47 miljoner euro, församlingarnas andel 2 miljoner euro och Folkpensionsanstaltens andel cirka 2 miljoner euro.

RP 142/2021 rd

Tabellen nedan visar i sammanfattning hur förslagen till ändring av inkomstskattegrunderna genom de i denna proposition gjorda ändringarna i statens progressiva inkomstskatteskala, arbetsinkomstavdraget och grundavdraget sammantaget på olika inkomstnivåer påverkar skattegraden för löntagare som är yngre än 53 år. Sifferuppgifterna i tabellen omfattar inkomstskatt till staten, genomsnittlig kommunalskatt, rundradioskatt, genomsnittlig kyrkoskatt, sjukförsäkringens sjukvårdspremie och dagpenningsskatt samt arbetstagarnas arbetspensionsförsäkringsavgift och löntagarnas arbetslöshetsförsäkringspremie. I kalkylerna har använts 2021 års genomsnittliga skattesatser för kommunalskatten och kyrkoskatten samt löntagaravgifter.

Löneinkomst, €/år	Grunderna för 2021	Föreslagna grunder för 2022	Ändring i skattegrad, procentenheter	Skatteändring, €/år
5 000	8,55	8,55	0	0
10 000	8,55	8,55	0	0
20 000	14,8	14,2	-0,6	-120
30 000	23,05	22,54	-0,51	-153
40 000	28,76	28,23	-0,53	-212
50 000	32,65	32,24	-0,41	-205
60 000	35,74	35,32	-0,42	-252
70 000	38,04	37,69	-0,35	-245
80 000	39,77	39,47	-0,3	-240
90 000	41,11	40,85	-0,26	-234
100 000	43,01	42,54	-0,47	-470
110 000	44,54	44,12	-0,42	-462
120 000	45,81	45,44	-0,37	-444

4.2.1.2 Hushållsavdrag

År 2019 beviljades cirka 459 000 skattskyldiga hushållsavdrag och avdragen uppgick sammanlagt till cirka 476 miljoner euro. Det genomsnittliga avdraget uppgick till cirka 1 040 euro. Cirka 78 procent av det sammanlagda beloppet av kostnader som berättigar till avdrag hänförde sig till underhåll eller ombyggnad av bostad. Omsorgs- och vårdarbetet stod för cirka 3 procent och hushållsarbetet för cirka 19 procent av de sammanlagda kostnaderna.

Höjningen av hushållsavdragets maximibelopp och höjningen av den andel som berättigar till avdrag för avstående från oljeuppvärmning beräknas på årsbasis minska skatteintäkterna med cirka 8 miljoner euro. Av detta belopp hänför sig 1 miljon till kapitalskatten, 4 miljoner till statens progressiva inkomstskatt och 3 miljoner till kommunalskatten. Ändringens inverkan på kyrkoskatten och sjukförsäkringens sjukvårdspremiebelopp bedöms vara liten. Uppskattningen baserar sig på antagandet att det höjda hushållsavdraget årligen kommer att omfatta cirka 7 000 ändringsarbeten.

Höjningen av hushållsavdragets maximibelopp och höjningen av den andel som berättigar till avdrag för hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete beräknas på årsbasis minska skatteintäkterna med cirka 43 miljoner euro. Av detta belopp hänför sig 7 miljoner till kapitalskatten, 24 miljoner till statens progressiva inkomstskatt, 10 miljoner till kommunalskatten, 1 miljon till kyrkoskatten och 1 miljon till sjukförsäkringens sjukvårdspremie.

RP 142/2021 rd

De föreslagna ändringarna i hushållsavdraget minskar skatteintäkterna med sammanlagt cirka 51 miljoner euro 2022, varav statens andel är 36 miljoner euro, kommunernas andel 13 miljoner euro, församlingarnas andel 1 miljon euro och Folkpensionsanstaltens andel 1 miljon euro.

För avstående från oljeuppvärmning kan man också få understöd av statens medel. Understödet beviljas i hela landet av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland (NTM-centralen). Understöd kan sökas så länge som de anslag som anvisats för understödet räcker till. Senast beviljades för understödet ett anslag på 65 miljoner euro i Programmet för hållbar tillväxt, varav 10 miljoner euro i den första tilläggsbudgeten för 2021 och 15 miljoner euro i den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2021. Understöd beviljas till ett belopp av 4 000 euro när man övergår från oljeuppvärmning till fjärrvärme, jordvärmepump eller luft-vattenvärmepump, och till ett belopp av 2 500 euro när man övergår till andra uppvärmningssystem. Understöd beviljas inte alls, om ett nytt byggspecifikt uppvärmningssystem använder fossila bränslen.

Eftersom endast hushållsavdrag eller direkt understöd kan fås för samma renovering, har höjningen av hushållsavdraget sannolikt också inverkan på antalet understöd som NTM-centralen i Birkaland beviljar i de situationer där en person har möjlighet att utnyttja någotdera av alternativen. Vilken stödform som är ekonomiskt mer lönsam för den skattskyldige varierar från fall till fall. Ett högre hushållsavdrag gagnar särskilt i de situationer där arbetets andel av renoveringen är stor. Detta är fallet till exempel när man övergår från oljeuppvärmning till ett jordvärmesystem.

Hushållsavdraget är ett avdrag från skatten, så det kan inte alls utnyttjas om inkomsterna är så små att någon inkomstskatt inte ska betalas på dem. Det kan också hända att skatterna räcker till för att utnyttja endast en del av hushållsavdraget.

Hushållsavdragets verkningar för sysselsättningen och den dolda ekonomin har undersökts i en undersökning som genomförts i samarbete av Statens ekonomiska forskningscentral och Lönstagarnas forskningsinstitut (Does Household Tax Credit Increase Demand and Employment in the Service Sector?, statsrådets kanslis publikationer 1/2021). Forskningsprojektet genomfördes inom ramen för genomförandet av statsrådets utrednings- och forskningsplan för 2019. Enligt undersökningen i fråga påverkar hushållsavdraget efterfrågan på tjänster och sysselsättningen i väldigt låg grad. I undersökningen i fråga sågs inte heller att hushållsavdraget skulle påverka förekomsten av skatteflykt.

4.2.1.3 Sänkning av beskattningsvärdet för tjänstebilar

Den temporära sänkningen på fyra år av beskattningsvärdet för utsläppsnåla tjänstebilar med 85 euro i månaden uppskattas minska skatteintäkterna med sammanlagt cirka 43 miljoner euro, varav statens andel är 34 miljoner euro och kommunernas andel 9 miljoner euro. Församlingarnas och Folkpensionsanstaltens andelar bedöms vara små. Minskningen av skatteintäkterna fördelas årsvis så att skatteintäkterna 2022 minskar med 7 miljoner euro, varav 4 miljoner hänförs till statens progressiva inkomstskatt och 3 miljoner till kommunalskatten. Ändringens inverkan på kyrkoskatten och sjukförsäkringens sjukvårdspremiebelopp bedöms vara liten. Skatteintäkterna minskar 2023 med 5 miljoner euro, 2024 med 7 miljoner euro och 2025 med 8 miljoner euro.

Skattesubventionens inverkan på utsläppen från trafiken bedöms vara liten. Den föreslagna skattesubventionen beräknas öka antalet bilar som är berättigade till stöd med sammanlagt cirka 3 000 bilar under den fyraåriga subventionsperioden. Av kostnaderna för skattesubventionen beräknas det att cirka 90 procent riktas till bilar som också annars skulle ha köpts.

Med beaktande av användningen av bilarna efter användningen som tjänstebil, beräknas den föreslagna skattesubventionen minska utsläppen från trafiken kumulativt med cirka 0,03 miljoner ton koldioxid under en period av tio år. Detta motsvarar cirka 0,04 procent av de uppskattade koldioxidutsläppen från vägtrafiken under samma tidsperiod. I bedömningen har man antagit att den faktiska utsläppsnivån för bilar inte skiljer sig mer från det typgodkända utsläppsvärdet för laddhybridbilar än för traditionella bilar med förbränningsmotor. Hur utsläppsminskningen förverkligas beror dock på hur mycket de laddhybridbilar som skaffats tack vare subventionen körs med el. Denna osäkerhet accentueras i fråga om tjänstebilar, eftersom största delen av tjänstebilarna omfattas av den fria bilförmånen och då skapas inte automatiskt ett incitament för arbetstagaren att maximera andelen körning med el.

Bortfallet av skatteintäkter från inkomstskatten är under loppet av fyra år cirka 14 000 euro per ny utsläppsnål bil som tas i bruk i och med subventionen. För varje ton koldioxid som undviks under en tioårsperiod är bortfallet av skatteintäkter från inkomstskatten cirka 1 300 euro. Ändringen medför dessutom bortfall av skatteintäkter från bil-, fordons- och bränsleskatten.

Konsekvensbedömningarna innehåller stora osäkerhetsfaktorer, eftersom effekterna på beteendet och utvecklingen av mängden utsläppsnåla bilar och elbilar och deras pris under de närmaste åren är mycket osäkra.

Det kan bedömas att skattesubventionen i stor utsträckning riktas till de befolkningsgrupper som för närvarande omfattas av bilförmånen. Av dem som har bilförmån är 97 procent löntagare eller företagare. Andelen övriga socioekonomiska grupper är sammanlagt 3 procent. Männens andel av dem som har bilförmån är drygt tre fjärdedelar. Bilförmånen riktar sig i hög grad till personer med höga inkomster. Av dem som har bilförmån hör 78 procent till den högsta inkomstdecilen och 12 procent till den näst högsta inkomstdecilen. Det kan antas att en ännu större andel av de personer som utnyttjar skattesubventionen för utsläppsnåla bilar hör till den högsta inkomstdecilen än av dem som har bilförmån i allmänhet, eftersom till exempel genomsnittspriset för laddhybridbilar åtminstone tills vidare har varit högre än för motsvarande bilar med förbränningsmotor. Andra bilköpare gynnas av skattesubventionen endast i den mån som den ökade försäljningen av utsläppsnåla bilar till följd av subventionen sänker priserna på begagnade bilar. Eftersom den uppskattade ökningen av försäljningsvolymerna för bilar är liten, är det sannolikt att också denna effekt blir liten.

Bilförmånen riktar sig starkt till stadsområden. Av förmånstagarna bor 39 procent i huvudstadsregionen. Också ägandet och användningen av laddhybridbilar koncentreras till stadsområden och i synnerhet huvudstadsregionen där det finns tätt med laddningsstationer. Cirka 48 procent av Finlands laddningsstationer som är tillgängliga för alla bilar finns i huvudstadsregionen samt i trakterna av Tammerfors och Åbo. Det finns fortfarande stora luckor i laddningsnätet i synnerhet i nordöstra och norra Finland. Även den skattesubvention som riktas till tjänstebilar kan antas vara regionalt tydligt inriktad på huvudstadsregionen och andra större städer.

För närvarande riktas den skattesubvention som beviljas genom sänkningen av bilförmånens beskattningsvärde endast till bilar som betraktas som utsläppsfria under körning, det vill säga i praktiken till renodlade elbilar. Att utvidga skattesubventionen till att omfatta även andra bilar bedöms försämra incitamenteffekten av den skattesubvention som för närvarande beviljas för renodlade elbilar att välja en renodlad elbil som tjänstebil.

Vid sänkningen av beskattningsvärdet för en tjänstebil riktas subventions incitamenteffekt till arbetstagaren. Tjänstebilen är en del av löneutbetalningen. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan avtala om en bilförmån som en del av lönen på många olika sätt. En bilförmån kan till exempel avtalas som en förmån som ges utöver penninglönen eller som en del av den totala lönen. Om

bilförmånen har avtalats som en förmån som ges utöver penninglönen, minskar sänkningen av beskattningsvärdet arbetstagarens beskattningsbara inkomst och inverkar inte på penninglönens belopp. Minskningen av den beskattningsbara inkomsten minskar också arbetsgivarens socialskyddsavgifter. Om bilförmånen har avtalats som en del av den totala lönen och det sänkta beskattningsvärdet anses vara bilförmånens värde i den totala lönen, är det möjligt att beloppet av arbetstagarens penninglön höjs med sänkningen av bilförmånen. I dessa situationer förblir alltså arbetstagarens beskattningsbara inkomst oförändrad, men penninglönens belopp ökar. Då ökar också arbetsgivarens lönekostnader i motsvarande grad och den kostnad som bilförmånen medför arbetsgivaren förblir oförändrad. Arbetsgivaren fastställer i praktiken också anskaffningsgränser för tjänstebilar inom ramen för vilka arbetstagaren kan välja en tjänstebil.

4.2.1.4 Ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner

Avdragsgillheten för räntan på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner bedöms inte ha några betydande fiskala konsekvenser.

4.2.1.5 Skogsavdrag

Enligt uppgifter från Lantmäteriverket om delägarna i de samfällda skogarna finns det sammanlagt 12 samfällda skogar, av vilkas andelar mindre än hälften ägs av fysiska personer och dödsbon. Av dessa samfällda skogar ägs 1–2 av skogsfonder och i resten av de 10–11 samfällda skogarna finns det av andra orsaker huvudsakligen andra än fysiska personer som delägare. Propositionen inverkar på skogsavdragsrätten för alla dessa 12 samfällda skogar.

På skattedeklarationsblanketten för samfällda förmåner, med vilken samfällda skogar lämnar in sin skattedeklaration, anmäls skogsavdraget inte separat, utan avdraget ingår i andra poster i skattedeklarationen. Det är således inte möjligt att få exakta uppgifter om samfällda skogars skogsavdrag. På basis av skattedeklarationerna kan man dock utreda den största teoretiska effekten genom att i sin helhet beakta de poster i skattedeklarationen i vilka skogsavdraget ingår.

Beräknat på detta sätt har de ovannämnda 12 samfällda skogarna gjort avdrag som inbegriper skogsavdrag till ett belopp av sammanlagt cirka 1,1 miljoner euro 2018 och till ett belopp av sammanlagt cirka en miljon euro 2019. Om skogsavdragsrätten slopas helt och hållet för alla dessa 12 samfällda skogar är slopandets inverkan på intäkterna från samfundsskatten, beräknat med samfällda förmånernas egen skattesats på 26,5 procent, under dessa år högst några hundra tusen euro per år. Eftersom propositionen emellertid inte inverkar på minskningen av de baser för skogsavdrag som bildats redan tidigare, bedöms propositionen inte ha några effekter på skatteintäkterna 2022 eller under senare år.

4.2.1.6 Ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet

Enligt uppgifter från Skatteförvaltningen har Skatteförvaltningen åren 2020 och 2021 inte upprättat ett skattekort för en person som bor i någon av kommunerna på Åland och för vilken nyckelperson har angetts som tilläggsuppgift om inkomsttagaren i inkomstregistret. Lagändringen bedöms därmed ha rätt små konsekvenser för skatteintäkterna.

4.2.2 Kompensation för ändringar i skatteintäkterna

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna för ändringen i skatteinkomsterna till nettobelopp. De ändringar som föreslås i denna proposition minskar kommunernas skatteinkomster med sammanlagt 225 miljoner euro. Ändringen av skatteinkomsterna kompenseras via statsandelssystemet. Det lämnas en separat proposition om compensationen.

4.2.3 Administrativa konsekvenser

Höjningen av hushållsavdraget för avstående från oljeuppvärmning samt för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete föranleder ändringsbehov i Skatteförvaltningens informationssystem. De externa kostnader som ändringen av IT-systemen medför Skatteförvaltningen beräknas uppgå till cirka 160 000–220 000 euro. De personalutgifter som genomförandet av ändringen av systemen medför skatteförvaltningen är uppskattningsvis minst cirka 30 000 euro (0,5 årsverken) och högst 49 000 euro (0,8 årsverken).

Att anmäla utsläppsvärdet till inkomstregistret för de tjänstebilar som omfattas av subventionen är en ny skyldighet för arbetsgivarna som kan öka den administrativa bördan. Å andra sidan anmäls om tjänstebilar till inkomstregistret redan nu bland annat bilförmånens typ, åldersgrupp och antal kilometer (om ett kilometerbaserat värde används), så ökningen av den administrativa bördan bedöms vara liten.

Ändringen av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi har inga budgetkonsekvenser för Skatteförvaltningen, eftersom det redan tidigare har byggts ett automatiserat tjänstegränssnitt mellan Enheten för utredning av grå ekonomi och datasystemet HILMA, som ägs av finansministeriet, och andra behövliga åtgärder kan genomföras som applikationshanteringsutgifter.

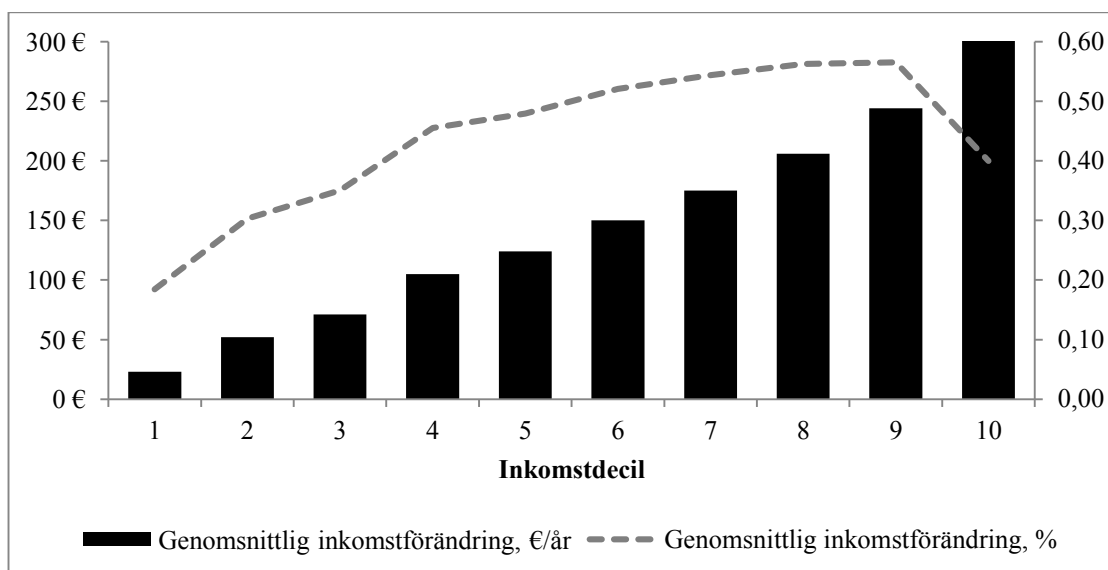
4.2.4 Konsekvenser för inkomstfördelningen

De ändringar som föreslås i skattegrunderna för inkomstbeskattningen påverkar inkomstfördelningen mellan personer. Förändringen i inkomstskillnaderna mäts med hjälp av Ginikoefficienten. Ginikoefficienten är en indikator som beskriver fördelningen av hushållens disponibla inkomster och den kan ha ett värde mellan 0 och 100. Ju högre värde koefficienten har, desto större är inkomstskillnaderna. I Finland är inkomstskillnaderna små i jämförelse med till exempel de övriga OECD-länderna, men de har ökat avsevärt jämfört med början av 1990-talet. Den färskaste granskningen av inkomstskillnaderna är från 2019, och den har sammanställts av statistikcentralen utifrån totalstatistiken över inkomstfördelningen. Värdet för Ginikoefficienten, som beskriver inkomstskillnaderna, var 27,9, vilket är 0,2 procentenheter mindre än året innan.

Finansministeriets skatteavdelning har utarbetat en differentierad statisk kalkyl över hur de ändringar i skattegrunderna som föreslås i denna proposition påverkar inkomstskillnaderna.

Granskningen inkluderade ändringarna i den progressiva inkomstskatteskalen, höjningen av grundavdraget, höjningen av arbetsinkomstsvdraget, höjningen av hushållsavdraget samt lättningen i beskattningsvärdena för utsläppsnåla tjänstebilar. En åtgärd som minskar inkomstskillnaderna är höjningen av grundavdraget. Indexjusteringen av statens inkomstskatteskala och lättningen i beskattningsvärdena för tjänstebilar ökar inkomstskillnaderna något.

I figuren nedan sammanfattas vilken inverkan de ovannämnda förslagen till ändring av inkomstskattegrunderna enligt denna proposition sammantaget har enligt inkomstdecil. Av figuren framgår att beskattningen lindras i alla inkomstdeciler. Effekten i euro är störst i inkomstdecil 10, det vill säga för hushåll med höga inkomster. Inverkan är relativt sett störst i inkomstdecil 9. De ändringar som presenteras i figuren har räknats ut med ekvivalenta inkomster per hushåll enligt OECD:s modifierade ekvivalensskala.

Den sammantagna effekten för inkomstfördelningen av de ändringar av beskattningsgrunderna som föreslås i denna proposition mätt med Ginikoefficienten är 0,02 procentenheter, det vill säga åtgärderna ökar inkomstskillnaderna något. Sett som helhet, när också ändringarna i avgifter av skattenatur beaktas, ökar inkomstskillnaderna med 0,04 procentenheter mätt med Ginikoefficienten.

4.2.5 Konsekvenser för sysselsättningen

Effekterna av de föreslagna ändringarna på sysselsättningen kan beräknas kalkylmässigt genom att man estimerar effekten av ändringarna på den så kallade sysselsättningskattegraden, samt genom att man utnyttjar de estimat för flexibiliteten i sysselsättningen som forskningslitteraturen erbjuder. De ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas sänka sysselsättningskattegraden något. Ändringarna i sysselsättningskattegraden återspeglas i sysselsättningen, om de sysselsatta och arbetslösa reagerar på dem. På basis av forskningslitteraturen kan det uppskattas att den flexibilitet i sysselsättningen som beskriver omfattningen av beteendeförändringen är relativt liten, också om det är svårt att göra en exakt bedömning av hur stor flexibiliteten är. Enligt en grov bedömning kan den sammantagna effekten av de ändringar som föreslås i denna proposition uppskattas öka antalet sysselsatta med cirka 0,17 procent. Denna bedömning beskriver den kalkylerade inverkan på antalet sysselsatta på lång sikt. Bedömningen är beroende av valet av underliggande antaganden. Sett som helhet uppskattas antalet sysselsatta öka med cirka 0,24 procent när ändringarna i avgifter av skattenatur beaktas.

4.2.6 Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Inkomstbeskattningen grundar sig på beskattning av inkomsterna och beskattningen verkställs på samma sätt oberoende av kön, och detta innebär att konsekvenserna av de ändringar som föreslås i denna proposition inte är beroende av kön.

Av de effekter på 578 miljoner euro på skatteintäkterna som de i denna proposition föreslagna ändringarna har uppskattas cirka 54,7 procent hänföra sig till män och 45,3 procent till kvinnor.

Att effekterna fördelar sig på detta sätt följer av fördelningen av förvärvsinkomster mellan könen.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Hushållsavdrag

För avstående från oljeuppvärmning kan man för närvarande få understöd av statens medel. Understödet beviljas i hela landet av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland. Understöd kan sökas så länge som de anslag som anvisats för understödet räcker till. Senast beviljades för understödet ett anslag på 65 miljoner euro i Programmet för hållbar tillväxt, varav 10 miljoner euro i den första tilläggsbudgeten för 2021 och 15 miljoner euro i den tredje tilläggsbudgetpropositionen för 2021. Understöd beviljas till ett belopp av 4 000 euro när man övergår från oljeuppvärmning till fjärrvärme, jordvärmepump eller luft-vattenvärmepump, och till ett belopp av 2 500 euro när man övergår till andra uppvärmningssystem. Understöd beviljas inte alls, om ett nytt byggspecifikt uppvärmningssystem använder fossila bränslen.

Ett alternativ till att höja hushållsavdraget är att fortsätta att bevilja direkt stöd till dem som avstår från oljeuppvärmning. Fördelen med direkt stöd är att det riktas på ett mer jämlikt sätt, eftersom det direkta stödet riktas till alla som är berättigade till stöd till samma belopp. Hushållsavdraget kan inte alls utnyttjas om inkomsterna är så små att någon skatt inte ska betalas på dem. Det kan också hända att skatterna räcker till för att utnyttja endast en del av hushållsavdraget. Också hushållets sammansättning och familjeförhållanden inverkar på hushållsavdraget. Hushållsavdraget är emellertid en etablerad stödform när det gäller arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad, så hushållsavdraget är sannolikt en stödform som är mer bekant än det nya direkta stödet för många som överväger uppvärmningsrenovering.

I enlighet med riktlinjerna för vårens ramförhandlingar har regeringen som mål att ombyggnadsarbetena ska kunna fortsätta med stöd av hushållsavdraget efter de stöd som fås via Finlands program för hållbar tillväxt.

Sänkning av beskattningsvärdet för tjänstebilar

Den arbetsgrupp som finansministeriet tillsatt för att granska beskattningen av trafiken granskade i sin mellanrapport olika modeller för att genomföra det mål om att stödja beskattningen av utsläppsnåla tjänstebilar som skrivits in i regeringsprogrammet. Utöver den modell med fast subvention som nu föreslås granskades också en modell med procentuell skattesubvention och en kombination av dessa. Den procentuella skattesubventionen skulle bestämmas enligt bilpriset, varvid subventionens eurobelopp skulle öka när bilpriset ökar. I en kombinationsmodell skulle subventionen basera sig på bilpriset upp till en viss övre gräns, och för bilar som är dyrare än det skulle subventionen utgöras av ett fast eurobelopp.

I modellen med procentuell skattesubvention skulle subventionens andel av bilpriset vara densamma för alla bilar, vilket skulle leda till att subventionen i euro är högre för dyrare bilar. Detta skulle innebära sämre kostnadseffektivitet med tanke på utsläppsminskningarna. I fråga om en procentuell subvention är det också svårare att förutse kostnaderna för subventionen, eftersom kostnaderna inte enbart beror på antalet bilar utan också på prisklassen för de bilar som köps medan subventionen är i kraft. En procentuell skattesubvention kan också vara mer problematisk med tanke på den sociala rättvisan än en fast skattesubvention. Skattesubventionen kunde

bli rätt stor i euro för de dyraste bilmodellerna, och sådana tjänstebilar är i många fall främst tillgängliga för ett företags ledningspersoner.

Effekten av en kombinationsmodell motsvarar effekten av modellen med procentuell skattesubvention upp till den valda övre gränsen, och för den del som överstiger denna gräns motsvarar effekten den fasta skattesubventionen. Även om det på detta sätt vore möjligt att i fråga om de dyraste bilarna begränsa de tillspetsande effekterna av den procentuella skattesubventionen, kan den fasta subventionen dock enligt en helhetsbedömning anses vara mer ändamålsenligt med tanke på målet att minska utsläppen. Det skulle också vara fråga om ett mer komplicerat system.

Ett alternativ till den föreslagna sänkningen av beskattningsvärdet vore att genomföra skattesubventionen som ett avdrag från förvärvsinkomsten i löntagarens beskattning. Detta skulle dock förutsätta att ett nytt separat avdrag byggs in i skattesystemet. Ett klart och enkelt skattesystem liksom det faktum att skattesubventionen endast är avsedd för sådana tjänstebilar som arbetsgivaren skaffar och inte till exempel för sådana utsläppsnåla bilar som arbetstagarna själva skaffar talar för det sänkta beskattningsvärdet som nu föreslås som sättet att genomföra subventionen. Det motsvarar också det sätt på vilket det skattestöd som för närvarande beviljas för renodlade elbilar genomförs.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

Hushållsavdrag

I Sverige tillämpas ett skatteavdragssystem för renovering och hushållsarbete. I Sverige beviljas avdraget på basis av reparations-, underhålls- och ombyggnadsarbeten (rotavdrag) samt hushållstjänster (rutavdrag).

Också i Sverige beviljas avdraget endast för arbetets andel, inte till exempel för material. Den andel av arbetskostnaderna som dras av är 30 procent för renoveringsarbeten och 50 procent för hushållstjänster. Avdragets personliga maximibelopp är 75 000 kronor per år, dock så att maximibeloppet kan innehålla ett avdrag på högst 50 000 kronor som beviljas på basis av reparations-, underhålls- och ombyggnadsarbeten.

I Sverige skiljer sig sättet att bevilja avdraget från Finlands hushållsavdrag. I Sverige ansöker konsumenten inte själv om avdrag, utan tjänsteleverantören drar av hushållsavdraget direkt från priset och ansöker för sin del om avdraget hos skattemyndigheten.

Tjänstebilar

Den internationella jämförelse som presenteras här baserar sig på den internationella jämförelse som presenterats i mellanrapporten av den arbetsgrupp som evaluerat beskattningen av trafik.

I Nederländerna uppgår det årliga beskattningsvärdet av den naturaförmån som en tjänstebil utgör i princip till 22 procent av bilens allmänna detaljhandelspris, det vill säga 1,83 procent per månad. Beskattningsvärdet av den naturaförmån som tjänstebilar utgör har dock sänkts för utsläppsfria bilar så att beskattningsvärdet av den naturaförmån som utsläppsfria tjänstebilar utgör från och med 2020 är 8 procent av det allmänna detaljhandelspriset, om anskaffningspriset för bilen är högst 45 000 euro. Nederländerna har ändrat beskattningen av utsläppsnåla tjänstebilar flera gånger. Under 2017–2019 var beskattningsvärdet för utsläppsfria renodlade elbilar och bränslecellsbilar 4 procent av det allmänna detaljhandelspriset, om anskaffningspriset för bilen

RP 142/2021 rd

var högst 50 000 euro. Dessutom var beskattningsvärdet för den naturaförmån som utsläppssnåla tjänstebilar utgör tidigare 0 procent för bilar vars utsläppsvärde understiger 50 gram koldioxid per kilometer och 14 procent för bilar vars utsläppsvärde är 51–88 gram koldioxid per kilometer. Beskattningsvärdet och utsläppsgränsen för det sänkta beskattningsvärdet har under de senaste åren höjts, eftersom den styrande effekten och konsekvenserna i fråga om inkomstskatten bedömdes vara oändamålsenligt stora. Det bedöms att det sänkta beskattningsvärdet för elbilar i fortsättningen slopas stegvis.

I Norge är det årliga beskattningsvärdet av den naturaförmån som tjänstebilar utgör normalt 30 procent av detaljhandelspriset upp till 308 500 kronor samt 20 procent på den del som överstiger detta belopp. Vid beräkningen av beskattningsvärdet för renodlade elbilar som används som tjänstebil beaktas endast 60 procent av bilens detaljhandelspris, medan beräkningsgrunden för andra bilar är 75 eller 100 procent av detaljhandelspriset beroende på om arbetskörningarna överstiger 40 000 kilometer per år. I Norge har elbilar understötts mycket kraftigt också med flera andra skattefördelar.

I Frankrike påverkas tjänstebilarnas beskattningsvärde av en andel som fastställs på basis av koldioxidvärdet och drivkraften och som ställer beskattningsvärdet i relation till mängden koldioxidutsläpp från bilen. Beskattningsvärdet av den naturaförmån som en tjänstebil utgör är i princip 9 procent av bilens anskaffningspris, det vill säga 0,75 procent per månad. Bilar med ett utsläppsvärde som understiger 20 gram koldioxid per kilometer är helt befriade från skatt, medan hybridbilar med ett utsläppsvärde som understiger 110 gram koldioxid per kilometer anses ha ett beskattningsvärde på 0 under det första driftåret. I fråga om bilar med förbränningsmotor påverkas tjänstebilens beskattningsvärde av bränsletypen och bilens ålder så att beskattningsvärdet är högst för gamla bilar med förbränningsmotor.

I Sverige baserar sig fastställandet av beskattningsvärdet för tjänstebilar på bilens detaljhandelsvärde och antalet kilometer som avser privata körningar. Renodlade elbilar, laddhybridbilar och gasdrivna bilar får ett avdrag som hänför sig till fastställandet av beskattningsvärdet så att det vid fastställandet av deras beskattningsvärde används detaljhandelsvärdet för motsvarande diesel- eller bensindriven bil. Riksrevisionen i Sverige har granskat beskattningen av utsläppssnåla tjänstebilar som en del av bedömningen av stödhelheten för utsläppssnåla bilar. Revisionsverket konstaterade att kostnaderna för stödmodellen jämfört med alternativa utsläppsminskningåtgärder verkar relativt höga och att Sveriges nuvarande stödmodell avseende tjänstebilar inte är ett kostnadseffektivt styrmedel. Revisionsverket har rekommenderat att man i fortsättningen bedömer behovet av och kostnadseffektiviteten hos den stödmodell som avser tjänstebilar.

I Tyskland baserar sig beskattningsvärdet för den naturaförmån som en tjänstebil utgör på bilens detaljhandelsvärde och arbetsresans längd. Beskattningsvärdet är 12 procent på årsnivå, det vill säga en procent per månad, till vilket läggs en månatlig andel av arbetsresan. Från och med 2019 har renodlade elbilar beviljats en nedsättning på 0,5 procentenheter vid beräkningen av beskattningsvärdet. Nedsättningen beviljas dessutom sådana laddhybridbilar vars utsläppsvärde är högst 50 gram koldioxid per kilometer eller vars räckvidd är minst 40 kilometer. Dessutom har beräkningen av beskattningsvärdet för renodlade elbilar som används som tjänstebil ändrats vid ingången av 2020 så att endast 25 procent av bilens beskattningsbara bruttopris beaktas vid beräkningen av beskattningsvärdet, om nyanskaffningspriset för bilen understiger 40 000 euro.

I Irland är beskattningsvärdet av en tjänstebil allmänt 30 procent av bilens nyanskaffningspris, det vill säga 2,5 procent per månad. Utsläppssnåla tjänstebilar drar nytta av det lägre beskattningsvärdet för naturaförmånen genom att de elbilar som var i tjänstebilsbruk 2018 och nya elbilar helt befriades från naturaförmånen. Förmånen för eldrivna tjänstebilar fortsätter också 2019–2021, men beräkningen av värdet av anställningsförmånen ändrades i början av 2019.

Renodlade elbilar vars nyanskaffningspris understiger 50 000 euro befrias även i fortsättningen helt från beskattningen av naturaförmåner. Elbilar vars nyanskaffningspris överstiger 50 000 euro beskattas med ett lägre beskattningsvärde, som beräknas genom att 50 000 euro dras av från nyanskaffningspriset. Dessutom fick företagen fram till utgången av 2019 ett anskaffningsincitament på högst 3 800 euro för anskaffning av utsläppssnåla tjänstebilar.

I Österrike har tjänstebilarnas beskattningsvärde kopplats till bilens koldioxidutsläpp. Naturaförmånens beskattningsvärde är 1,5 procent i månaden och högst 720 euro, om bilens utsläppsvärde är högst 118 gram koldioxid per kilometer. Om utsläppsvärdet är högre, är beskattningsvärdet två procent i månaden och högst 960 euro. Renodlade elbilar är helt befriade från beskattningen av naturaförmåner. I Österrike kan företag vid sidan av hushåll få ett anskaffningsstöd på 3 000 euro för anskaffning av renodlade elbilar och 1 500 euro för anskaffning av laddhybridbilar, om bilens räckvidd överstiger 50 kilometer. Förutsättningen är att bilens anskaffningspris är under 60 000 euro.

I Portugal kan företag få ett anskaffningsincitament på 2 250 euro för anskaffning av eldrivna person- och paketbilar, om anskaffningspriset för bilen understiger 62 500 euro. När det gäller företag har stödet begränsats till högst fyra bilar per företag. I Portugal är stödet bundet till en budget som för 2019 uppgick till sammanlagt 3 miljoner euro. Företagen kan dessutom göra avdrag från samfundsskatten på basis av investeringskostnaderna för anskaffning av elbilar. Avdrag från samfundsskatten får göras endast för bilar som används av företag, och även i fråga om dem tillämpas den övre gränsen på 62 500 euro för anskaffningspriset.

6 Remissvar

Det utkast till proposition som har varit på remiss innehöll ett förslag om höjning av hushållsavdraget för avstående från oljeuppvärmning samt förslag om sänkning av beskattningsvärdet för utsläppssnåla tjänstebilar och minskning av skogsavdraget. Dessutom har Ålands landskapsregering hörts om förslaget till ändring av lagen om källskatt för löntagare från utlandet.

Utlåtande om utkastet till proposition lämnades av: Kommunikationsministeriet, Jord- och skogsbruksministeriet, Miljöministeriet, Akava ry, Autoalan Keskusliitto ry, Automobilförbundet rf, Bilimportörerna och -industrin rf, Bioenergi rf, Finlands Näringsliv rf, Finanssiala ry, Gasum Oy, Centralhandelskammaren, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, METO - Skogsbranschens Experter rf, Skogsindustrin rf, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, Suomen Kaasuyhdistys ry, Finlands naturskyddsförbund rf, Företagarna i Finland rf, Taaleri Pääomarahastot Oy, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Skatteförvaltningen och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Ett sammandrag av de utlåtanden som inkommit har utarbetats och det finns i Statsrådets projektportal.

Förslaget om hushållsavdrag fick i huvudsak ett brett understöd. I ett utlåtande ansågs det att det inte finns några grunder för att öka hushållsavdraget. I ett utlåtande ansågs det att den föreslagna regleringen kan leda till en situation där det är möjligt att få höjt hushållsavdrag även om det gamla oljeuppvärmningssystemet lämnas kvar på sin plats. I den föreslagna regleringen förutsätts dock att oljeuppvärmningssystemet ska avlägsnas helt och hållet för att man ska kunna få ett höjt hushållsavdrag för åtgärden.

Sänkningen av värdet av bilförmånen för utsläppssnåla tjänstebilar fick i huvudsak ett brett understöd. I flera utlåtanden från gasbranschen fästes dock uppmärksamhet vid att den föreslagna

utsläppsgränsen på 100 gram lämnar en stor del av gasbilarna utanför stödet. Å andra sidan ansågs den teknologineutrala utsläppsgräns som föreslås i flera utlåtanden från bilbranschen vara en bra lösning. Vid den fortsatta beredningen har det ansetts att det fortfarande är ändamålsenligt att teknologineutralt fastställa avgränsningen i enlighet med den utsläppsmättningsmetod som används och som beskattningen av trafiken även i övrigt baserar sig på. I praktiken underskrids den föreslagna utsläppsgränsen på 100 gram av laddningsbara hybridbilar samt ett litet antal helhybridmodeller och gasbilsmodeller.

Förslaget om skogsavdrag fick ett brett understöd. Flera remissinstanser ansåg dock att man inte ska ingripa i möjligheterna att utnyttja de baser för skogsavdrag som redan bildats, utan ändringen bör endast gälla skogsförvärv efter lagens ikraftträdande. Dessutom påpekade flera remissinstanser att det i den föreslagna bestämmelsen inte hade fastställts den tidpunkt vid vilken skogsavdragsrätten bestäms på basis av ägandeförhållandena. Alla som påpekade om saken föreslog att tidpunkten ska vara tidpunkten för skatteårets utgång. Efter remissbehandlingen har till förslaget fogats den tidpunkt som önskades i utlåtandena och avskaffandet av rätten att göra skogsavdrag för samfällda skogar har begränsats till att endast gälla skog som förvärvats 2022 eller därefter.

Efter remissbehandlingen har till propositionen i enlighet med besluten vid budgetförhandlingarna fogats förslag till skattegrunder för förvärvsinkomster 2022, förslag om temporär höjning av hushållsavdraget för hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete samt förslag om avdragsgillheten för ränta på skuld som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner. I propositionen ingår dessutom ett förslag till ändring av 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet samt ett förslag av teknisk natur till ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. I fråga om hushållsavdraget har löneprocenten höjts från den 25 procent som varit ute på remiss till 30 procent. Då är stödnivån av samma storleksklass när man anställer en person eller anskaffar arbete från ett företag.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om inkomstskatteskalen för 2022

I propositionen föreslås att det vid beskattningen för skatteåret 2022 tillämpas en progressiv förvärvsinkomstskatteskala som lindrats i jämförelse med inkomstskatteskalen för 2021 genom att inkomstgränserna i skatteskalen höjs med cirka 3,0 procent.

Inkomstskatteskalans nya högsta inkomstklass fogades för första gången 2013 till lagen om inkomstskatteskalen. År 2015 sänktes den nedre gränsen i euro för den högsta inkomstklassen från 100 000 euro till 90 000 euro. Inkomstskatteskalen skärptes för 2016 genom att den nedre gränsen i euro för skalans högsta inkomstklass, det vill säga den nedre gränsen för den så kallade solidaritetsskatten, sänktes från 90 000 euro till 72 300 euro. Detta innebar att de två högsta inkomstklasserna slogs samman. Därefter har gränsen inte förändrats annat än att gränsen årligen har indexjusterats på motsvarande sätt som de övriga inkomstklasserna.

År 2021 är den nedre gränsen i euro för den högsta inkomstklassen i inkomstskatteskalen 80 500 euro. Det föreslås att gränsen ska indexjusteras på motsvarande sätt som de övriga inkomstklasserna, och därför föreslås det att den nedre gränsen i euro för den högsta inkomstklassen i inkomstskatteskalen för 2022 ska vara 82 900 euro. Enligt beräkningarna finns det 2022 cirka 123 500 personer med en årlig förvärvsinkomst på över 82 900 euro som beskattas vid statsbeskattningen. I enlighet med regeringsprogrammet ska den så kallade solidaritetsskatten fortsätta till regeringsperiodens slut.

7.2 Inkomstskattelagen

55 §. Skogsavdrag. I slutet av 1 mom. föreslås det att det tas in en mening som preciserar samfällda skogars rätt till skogsavdrag. Samfällda skogar har rätt att göra skogsavdrag på basis av skog som förvärvats under skatteåret 2022 eller därefter endast om minst hälften av andelarna i dess delägarlag vid utgången av skatteåret ägs av fysiska personer och dödsbon och deras ägande inte baserar sig på en placering som gjorts i en sådan placeringsfond eller AIF-fond som föreskrivs i lagen om placeringsfonder (213/2019) eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014).

Den samfällda skogens rätt till skogsavdrag beror således på dess civilrättsliga ägandeförhållanden vid utgången av skatteåret. Till exempel det, att en fysisk person som är delägare i en samfälld skog är delägare i en beskattningssammanslutning och därmed inte anses få inkomster direkt från den samfällda skogen, inverkar inte på den samfällda skogens rätt att göra skogsavdrag. Bestämmelsen fråntar inte samfällda skogar rätten att göra skogsavdrag på basis av de skogsfastigheter som förvärvats senast under skatteåret 2021. Således kan den bas för skogsavdrag som bildats senast under skatteåret 2021 alltid dras av, och ägandeförhållandena i den samfällda skogen eller senare ändringar i dem påverkar inte detta.

I vissa situationer kan det vara oklart om sådana skogsfonder som är AIF-fonder, är eller inte är självständiga juridiska personer, på basis av de civilrättsliga bestämmelser som gäller dem. Eftersom syftet med propositionen uttryckligen är att avlägsna skogsavdragsrätten för sådana samfällda skogar som ägs av skogsfonder, föreslås det att skogsavdragsrätten slopas också för sådana samfällda skogar vars ägare är någon annan fond än en fond som betraktas som en självständig juridisk person. Utan en sådan specialbestämmelse kan det vara möjligt att en samfälld skog som ägs av en skogsfond uppfyller det krav som föreslås för rätten att göra skogsavdrag, enligt vilket minst hälften av andelarna i delägarlaget i den samfällda skogen ägs av fysiska personer och dödsbon.

58 §. Ränteutgifter. Det föreslås att till 1 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken som skuld för inkomstens förvärvande betraktas också skuld som hänför sig till förvärv av en andel av en samfälld förmån som används för inkomstens förvärvande. Räntorna på dessa skulder blir således avdragsgilla som räntor på skulden för inkomstens förvärvande.

Ändringen gäller alla skulder som hänför sig till förvärv av samfällda förmåner enligt inkomstskattelagen om det är fråga om en andel av en samfälld förmån som används för inkomstens förvärvande. I praktiken gäller räntornas avdragsgillhet räntorna på den skuld som hänför sig till förvärv av andelar i samfällda skogar. Samfällda skogar är enligt lagen om samfällda skogar ett till flera fastigheter gemensamt hörande område som är avsett att användas för hållbart skogsbruk för delägarna i den samfällda skogen. Enligt lagen om samfällda skogar är också separata överlåtelser av andelar i samfällda skogar möjliga och det finns en marknad för andelarna. Andelar i samfällda skogar förvärvas i placeringssyfte och det betalas regelbundet ett överskott till deras delägare. Också räntorna på en skuld som tagits för direkt förvärv av skog kan betraktas som räntor på skulden för inkomstens förvärvande. Om skulden utöver förvärvet av en andel av samfälld skog också hänför sig till förvärv av en fastighet som innehåller en andel av samfälld skog som inte annars skulle användas för inkomstens förvärvande, anses endast den andel som motsvarar andelen av gängse värdet av andelen samfälld skog av gängse värdet av hela fastighetens samtliga tillgångsposter vara avdragsgill från räntorna. I fråga om andra samfällda förmåner bedöms syftet att förvärva inkomster vara sällsynt.

Ändringen gäller inte avdragsgillheten för ränteutgifter för samfund och näringssammanslutningar. Enligt 9 mom. avdras ränteutgifter för samfund och näringssammanslutningar på det sätt

som föreskrivs i 18 a och 18 b § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968).

64 a §. Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021–2025. Det föreslås att ett nytt 3 mom. temporärt fogas till paragrafen där det föreskrivs om en sänkning av beskattningsvärdet för utsläppsnåla tjänstebilar.

Enligt momentet sänks värdet av bilförmånen med 85 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en sådan bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen är minst 1 och högst 100 gram per kilometer. Detta avser utsläpp som uppmätts med WLTP-mätmetoden. Sänkningen görs för den berörda bilen från det månatliga beskattningsvärde som beräknats i enlighet med det beslut om naturaförmåner som Skatteförvaltningen årligen fastställer. Avdraget ska vara detsamma oberoende av om det schablonmässiga värdet eller värdet per kilometer används vid beräkningen av förmånens värde. Arbetsgivaren verkställer förskotts innehållningen på basis av det sänkta beskattningsvärdet. Bilen kan vara i arbetstagarens bruk antingen i form av fri bilförmån eller förmån att använda bil och subventionen föreslås gälla bilar som genomgått första registrering i Finland 2021 eller därefter.

Arbetsgivarna anmäler uppgifter om naturaförmåner till inkomstregistret. Från ingången av 2022 är syftet att utvidga de uppgifter om bilförmån som ska anmälas till inkomstregistret så att det med stöd av 15.1 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) och 6.2 § 1 punkten i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) också ska anmälas uppgifter om bilens utsläppsvärde, om förmånens värde har sänkts med stöd av 64 a § i inkomstskattelagen.

106 §. Grundavdrag vid kommunalbeskattningen. Det föreslås att paragrafen ändras så att grundavdragets maximibelopp höjs från 3 630 euro till 3 740 euro. Grundavdraget beviljas till fullt belopp vid en dagpenningssinkomst på 3 740 euro per år, en löneinkomst på cirka 7 800 euro per år och en pensionsinkomst på cirka 12 200 euro per år. För mottagare av dagpenningssinkomst har grundavdraget en effekt på en inkomst på upp till cirka 24 400 euro per år, för mottagare av löneinkomst på upp till cirka 31 000 euro per år och för mottagare av pensionsinkomst på upp till cirka 25 600 euro per år.

125 §. Arbetsinkomstavdrag. Det föreslås att 2 mom. ändras så att arbetsinkomstavdragets maximibelopp höjs från 1 840 euro till 1 930 euro. Avdragets minskningsprocent höjs från 1,89 procent till 1,96 procent för den del av nettoförvärvsinkomsten som överstiger 33 000 euro. När nettoförvärvsinkomsten uppgår till cirka 132 200 euro beviljas inte längre något arbetsinkomstavdrag. Det föreslås att avdragets inflödesprocent höjs från 12,7 procent till 13 procent.

127 a §. Hushållsavdrag. Det föreslås att 3 mom. ändras så att hänvisningen till lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter stryks (1184/2005). Den ovannämnda lagen har upphävts genom lagen om reparationsunderstöd för bostadsbyggnader och bostäder (1087/2016) som trädde i kraft den 1 januari 2017 och som inte längre gäller understöd som beviljas för ändringar av uppvärmningssätt i småhus. Hushållsavdrag beviljas således inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel.

127 f §. Hushållsavdragets maximibelopp och undantagen från grunderna för avdraget under skatteåren 2022–2027. Det föreslås att till lagen temporärt fogas en ny 127 f §, där det föreskrivs om hushållsavdragets maximibelopp och undantagen från grunderna för avdraget under skatteåren 2022–2027. Hushållsavdragets maximibelopp och den andel av kostnaderna som ska dras av höjs i fråga om avstående från oljeuppvärmning 2022–2027. Under skatteåren 2022

RP 142/2021 rd

och 2023 gäller motsvarande höjning också hushållsavdrag som beviljas på basis av hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete.

Enligt 1 mom. är hushållsavdragets personliga maximibelopp under skatteåren 2022–2027 3 500 euro. Eftersom det höjda maximibeloppet under skatteåren 2022 och 2023 endast gäller avstående från oljeuppvärmning samt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete, kan i detta maximibelopp under åren i fråga ingå ett avdrag som uppgår till högst det nuvarande maximibeloppet, det vill säga 2 250 euro, som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning samt på basis av hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Andra avdragsgilla arbeten under dessa år är andra arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad som berättigar till avdrag än arbeten som hänför sig till avstående från oljeuppvärmning. Det höjda maximibeloppet under skatteåren 2024–2027 gäller endast hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning, så under dessa år kan i det höjda maximibeloppet ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än avstående från oljeuppvärmning. Det föreslås inga ändringar i definitionen av arbete som berättigar till avdrag, så under dessa år är andra avdragsgilla arbeten i enlighet med 127 a § hushålls-, omsorgs- och vårdarbeten samt andra arbeten som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad än arbeten som gäller avstående från oljeuppvärmning.

Om den skattskyldige under 2022–2027 låter göra en renovering av uppvärmningssystemet där oljeuppvärmningen byts ut mot ett annat uppvärmningssystem än ett system som använder fossila bränslen kan den skattskyldige alltså få hushållsavdrag på högst 3 500 euro per år. Om den skattskyldige till exempel får ett hushållsavdrag på 500 euro också på basis av andra kostnader än kostnaderna för renovering av uppvärmningssystemet, kan den skattskyldige ytterligare få ett avdrag på 3 000 euro på basis av kostnaderna för renovering av uppvärmningssystemet, varvid maximibeloppet på 3 500 euro uppnås. Om den skattskyldige får hushållsavdrag för andra kostnader till det fulla beloppet på 2 250 euro kan den skattskyldige ännu få ett hushållsavdrag på grund av avstående från oljeuppvärmning på högst 1 250 euro. Under skatteåren 2022 och 2023 gäller det högre maximibeloppet också sådant avdrag som beviljas på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Den skattskyldige kan således under dessa år få hushållsavdrag på sammanlagt 3 500 euro per år på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av kostnaderna för hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Om den skattskyldige 2022 eller 2023 till exempel får ett hushållsavdrag på 500 euro också på basis av andra kostnader än kostnaderna för renovering av uppvärmningssystemet och kostnaderna för hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete, kan den skattskyldige ytterligare få ett avdrag på 3 000 euro på basis av kostnaderna för renovering av uppvärmningssystemet och på basis av kostnaderna för sedvanligt hushållsarbete, omvårdnadsarbete och vårdarbete, varvid maximibeloppet på 3 500 euro uppnås. Vid beräkningen av hushållsavdraget dras först av det avdrag som beviljas på basis av andra arbeten än de arbeten som omfattas av det höjda maximibeloppet. Avdragsordningen har betydelse i situationer där det oavdragna beloppet dras av vid beskattningen av den skattskyldiges make. På grund av avdragsordningen kan makarna dra maximal nytta av hushållsavdraget.

I 2 mom. föreskrivs om grunderna för avdraget för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete vid beskattningen 2022–2023 och för avstående från oljeuppvärmning vid beskattningen 2022–2027. Enligt 2 mom. 1 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2022–2023 för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och under skatteåren 2022–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till

RP 142/2021 rd

hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen. Den andel av lönen som dras av är således 15 procentenheter högre än för andra arbeten som berättigar till hushållsavdrag.

Enligt 2 mom. 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2022–2023 för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och under skatteåren 2022–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet. Den andel av arbetsersättningen som dras av är således 20 procentenheter högre än för andra arbeten som berättigar till avdrag. Ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelse som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

I 3 mom. föreskrivs vad som avses med avstående från oljeuppvärmning i detta sammanhang. Definitionen motsvarar de förutsättningar på basis av vilka Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland för närvarande beviljar understöd för avstående från oljeuppvärmning.

Med avstående från oljeuppvärmning avses sådana åtgärder för ändring av uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen. Byggnadsspecifika uppvärmningssystem som använder andra än fossila bränslen är bland annat jordvärme, luft-vattenvärme, fjärrvärme, träbaserade uppvärmningsformer såsom pelletuppvärmning, elvärme, en kombination av luftvärmepumpar och elvärme samt lösningar som förenar flera uppvärmningsformer. Det sätt på vilket fjärrvärme eller el produceras har ingen betydelse i detta sammanhang. Det centrala är att ett fossilt bränsle, såsom olja, kol, naturgas eller torv, inte används i det nya byggnadsspecifika uppvärmningssystemet. Det är fråga om att avstå från oljeuppvärmning, om åtgärden innebär att oljeuppvärmningssystemets oljepanna, oljebrännare, oljetank och oljerör avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem. Oljeuppvärmningssystemet ska således avlägsnas helt och hållet för att man ska kunna få ett höjt hushållsavdrag för åtgärden. I vissa undantagsfall är det dock möjligt att miljöförmyndigheten beviljar dispens från skyldigheten att avlägsna en kasserad oljetank. Dispens kan komma i fråga till exempel om det är tekniskt svårt att lyfta en underjordisk tank ur marken eller om den orsakar betydande skada på annan egendom och avvikelsen inte bedöms medföra risk för förorening av miljön. Som avstående från oljeuppvärmningen kan således också betraktas situationer där miljöförmyndigheten har beviljat dispens från skyldigheten att avlägsna en oljetank eller om det inte är möjligt att avlägsna en oljetank utan att riva byggnadens bärande konstruktioner. Som avstående från oljeuppvärmning betraktas inte åtgärder där ett oljeuppvärmningssystem ändras så att det använder biobränslen eller biogas.

Om till exempel en luft-vattenvärmepump eller något annat motsvarande uppvärmningssystem installeras i byggnaden, men oljeuppvärmningen fortfarande lämnas kvar i byggnaden som ett parallellt uppvärmningssystem, är det inte fråga om att avstå från oljeuppvärmning och man får inte höjt hushållsavdrag för åtgärden. Det är dock fråga om underhålls- och ombyggnadsarbete som berättigar till hushållsavdrag, så hushållsavdrag kan också i dessa situationer fås i enlighet med de allmänna bestämmelserna.

Den 127 f § som nu föreslås är en temporär bestämmelse som kompletterar de övriga bestämmelserna om hushållsavdrag. På hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete tillämpas således i övrigt vad som föreskrivs i 127 a–c §. Således gäller till exempel självriskens på 100 euro också sådant hushållsavdrag som beviljas på basis av dessa arbeten. Också till exempel

det, att avdrag beviljas endast för arbetets andel och endast till den del som det arbete som berättigar till avdrag utförs i en bostad eller fritidsbostad, gäller också arbeten som omfattas av det höjda hushållsavdraget.

7.3 Lagen om källskatt för löntagare från utlandet

7 §. Tillämpningen av lagen i landskapet Åland. Det föreslås att paragrafen ändras så att källskatten på löneinkomst för en nyckelperson som är skyldig att betala kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland ska vara 14,5 procent. Om det finns förutsättningar för tillämpningen av denna paragraf, ska detta även i fortsättningen antecknas i löntagarens skattekort. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Lagens 7 § tillämpas dock på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 på ansökan av den skattskyldige oberoende av de tidsfrister som anges i 4 § i lagen.

7.4 Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

6 §. Syftet med fullgöranderapporter. Det föreslås att 1 mom. 20 punkten utvidgas så att Enheten för utredning av grå ekonomi ska utarbeta en fullgöranderapport till stöd för upphandlande enheter också i upphandlingar som underskrider de nationella tröskelvärdena enligt upphandlingslagen och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster. Dessutom föreslås det att punkten utvidgas så att det huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning som avses i 81 § 1 mom. i lagen om offentlig upphandling och koncession föreligger också kan kontrolleras för sådana anbudsgivares underleverantörer som avses i 78 §.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022. Bestämmelsen i 64 a § 3 mom. i inkomstskattelagen föreslås gälla till utgången av 2025 och 127 f § till utgången av 2027. Lagarna tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Bestämmelserna i 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet tillämpas dock på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 på ansökan av den skattskyldige oberoende av de tidsfrister som anges i 4 § i lagen.

9 Förhållande till andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2022 och avses bli behandlad i samband med den.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 81 § 1 mom. i grundlagen bestäms om statsskatt genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättskydd. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 1/2009 rd konstaterat att grundlagen inte innehåller något generellt förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Däremot anser utskottet att man utifrån allmänna rättsprinciper, såsom kraven på förutsebarhet och skälighet, kan formulera en utgångspunkt att skattelagstiftning med retroaktiv verkan ska undvikas. Oavsett detta kan sådana särdrag vara kopplade till enskilda fall att det inte är direkt konstitutionsstridigt att anta retroaktiv skattelagstiftning.

Det föreslås att 7 § i nyckelpersonlagen ändras så att paragrafen ska tillämpas på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 på ansökan av den skattskyldige. De tidsfrister som anges

RP 142/2021 rd

i 4 § nyckelpersonlagen tillämpas dock inte när den skattskyldige ansöker om lägre skattesats på den löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 enligt den föreslagna 7 §.

Lagändringen gynnar den skattskyldige så att en nyckelperson som uppfyller förutsättningarna för tillämpning av lagen på ansökan kan få en lägre skattesats tillämpad på sin löneinkomst. Av denna orsak strider retroaktiv skattelagstiftning inte mot konstitutionen på det sätt som grundlagsutskottets beslutspraxis avser.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om inkomstskatteskalan för 2022

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Vid beskattningen för 2022 bestäms den inkomstskatt för förvärvsinkomst som enligt inkomstskattelagen (1535/1992) ska betalas till staten i enlighet med en progressiv inkomstskatteskala enligt följande:

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
19 200	8	6
28 700	578	17,25
47 300	3 786,5	21,25
82 900	11 351,5	31,25

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 55 § 1 mom., 58 § 1 mom., 106 §, 125 § 2 mom. och 127 a § 3 mom.,
av dem 58 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1116/2018, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1205/2020 och 127 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 929/2012, samt
fogas till 64 a §, sådan den lyder i lag 1205/2020, temporärt ett nytt 3 mom. samt till lagen temporärt en ny 127 f § som följer:

55 §

Skogsavdrag

Fysiska personer, dödsbon och av dem bildade beskattningssammanslutningar samt samfällda förmåner har rätt att före de avdrag som avses i 56 § göra skogsavdrag från den kapitalinkomst av skogsbruk som de förvärvat från en fastighet som ska anses som en gårdsbruksenhet. Samfällda skogar har dock rätt att göra skogsavdrag på basis av skog som förvärvats under skatteåret 2022 eller därefter endast om minst hälften av andelarna i dess delägarlag vid utgången av skatteåret ägs av fysiska personer och dödsbon och deras ägande inte baserar sig på en placering som gjorts i en sådan placeringsfond eller AIF-fond som föreskrivs i lagen om placeringsfonder eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

---

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst, såsom vilken betraktas också dividendinkomst oberoende av att dividendinkomsten med stöd av 33 a–33 d § utgör skattefri inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*). Som skattepliktig inkomst betraktas dock inte delägarlån som med stöd av 53 a § räknas som den skattskyldiges inkomst. Som skuld för inkomstens förvärvande betraktas också skuld som hänför sig till förvärv av en andel av en samfällad förmån som används för inkomstens förvärvande.

---

64 a §

Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021–2025

Under skatteåren 2022–2025 dras det från beskattningsvärdet för bilförmånen av 85 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen är minst 1 och högst 100 gram per

RP 142/2021 rd

kilometer. Bestämmelsen tillämpas på bilar som genomgått första registrering i Finland 2021 eller därefter.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 740 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 13 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst 1 930 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,96 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

127 a §

Hushållsavdrag

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närstående vård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Avdrag beviljas heller inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel.

---

127 f §

Hushållsavdragets maximibelopp och undantagen från grunderna för avdraget under skatteåren 2022–2027

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 a § 1 mom. är hushållsavdraget under skatteåren 2022–2027 högst 3 500 euro per år, dock så att i det ovannämnda maximibeloppet under skatteåren 2022–2023 kan ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Under skatteåren 2024–2027 kan i maximibeloppet ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 b § 1 och 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2022–2023 för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och under skatteåren 2022–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av

RP 142/2021 rd

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelse som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen.

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete vad som föreskrivs i 127 a–c §.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 64 a § 3 mom. gäller till och med den 31 december 2025 och lagens 127 f § gäller till och med den 31 december 2027.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Lagens 64 a § 3 mom. tillämpas vid beskattningen för 2022–2025 och 127 f § vid beskattningen för 2022–2027.

3.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) 7 § som följer:

7 §

Tillämpningen av lagen i landskapet Åland

Om på lön som en löntagare från utlandet uppbär ska betalas kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland är beloppet av källskatten på löneinkomst 14,5 procent. Om förutsättningar för tillämpningen av denna paragraf föreligger, ska anteckning därom göras i löntagarens skattekort.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Lagens 7 § tillämpas dock på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 på ansökan av den skattskyldige oberoende av de tidsfrister som anges i 4 § i lagen.

4.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 20 punkten,
sådan den lyder i lag 454/2017, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

-----
20) möjligheten för upphandlande enheter att i upphandlingsförfaranden och upphandlingar
som underskrider de nationella tröskelvärdena i enlighet med lagen om offentlig upphandling
och koncession (1397/2016) och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten,
energi, transporter och posttjänster (1398/2016) kontrollera huruvida de av prövning beroende
grunder för uteslutning av anbudsgivare och anbudsgivares underleverantörer som avses i 78 §
och 81 § 1 mom. i den förstnämnda lagen föreligger,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 27 september 2021

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

2.

Lag

om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i inkomstskattelagen (1535/1992) 55 § 1 mom., 58 § 1 mom., 106 §, 125 § 2 mom. och 127 a § 3 mom., av dem 58 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1116/2018, 106 § och 125 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1205/2020 och 127 a § 3 mom. sådant det lyder i lag 929/2012, samt *fogas* till 64 a §, sådan den lyder i lag 1205/2020, temporärt ett nytt 3 mom. samt till lagen temporärt en ny 127 f § som följer:

Gällande lydelse

55 §

Skogsavdrag

Fysiska personer, dödsbon och av dem bildade beskattningssammanslutningar samt samfällda förmåner har rätt att före de avdrag som avses i 56 § göra skogsavdrag från den kapitalinkomst av skogsbruk som de förvärvat från en fastighet som skall anses som en gårdsbruksenhet.

Föreslagen lydelse

55 §

Skogsavdrag

Fysiska personer, dödsbon och av dem bildade beskattningssammanslutningar samt samfällda förmåner har rätt att före de avdrag som avses i 56 § göra skogsavdrag från den kapitalinkomst av skogsbruk som de förvärvat från en fastighet som ska anses som en gårdsbruksenhet. *Samfällda skogar har dock rätt att göra skogsavdrag på basis av skog som förvärvats under skatteåret 2022 eller därefter endast om minst hälften av andelarna i dess delägarlag vid utgången av skatteåret ägs av fysiska personer och dödsbon och deras ägande inte baserar sig på en placering som gjorts i en sådan placeringsfond eller AIF-fond som föreskrivs i lagen om placeringsfonder eller lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.*

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst, såsom vilken betraktas

58 §

Ränteutgifter

En skattskyldig har rätt att från sina kapitalinkomster dra av räntorna på sina skulder, om skulden hänför sig till förvärvande av skattepliktig inkomst, såsom vilken betraktas

Gällande lydelse

också dividendinkomst oberoende av att dividendinkomsten med stöd av 33 a–33 d § utgör skattefri inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*). Som skattepliktig inkomst betraktas dock inte delägarlån som med stöd av 53 a § räknas som den skattskyldiges inkomst.

Föreslagen lydelse

också dividendinkomst oberoende av att dividendinkomsten med stöd av 33 a–33 d § utgör skattefri inkomst (*skuld för inkomstens förvärvande*). Som skattepliktig inkomst betraktas dock inte delägarlån som med stöd av 53 a § räknas som den skattskyldiges inkomst. *Som skuld för inkomstens förvärvande betraktas också skuld som hänför sig till förvärv av en andel av en samfällid förmån som används för inkomstens förvärvande.*

64 a §

Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021–2025

64 a §

Temporära skattelättnader för anställningsförmåner inom trafiken åren 2021–2025

Under skatteåren 2022–2025 dras det från beskattningsvärdet för bilförmånen av 85 euro för varje sådan månad som förmånen har uppkommit vid användning av en bil vars koldioxidutsläpp under körning enligt 10 § 1 mom. i bilskattelagen är minst 1 och högst 100 gram per kilometer. Bestämmelsen tillämpas på bilar som genomgått första registrering i Finland 2021 eller därefter.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 630 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

106 §

Grundavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig fysisk person har en nettoförvärvsinkomst som efter de ovannämnda avdragen inte överstiger 3 740 euro, ska detta belopp dras av från nettoförvärvsinkomsten. Om nettoförvärvsinkomstens belopp efter de nämnda avdragen överstiger fullt grundavdrag, ska avdraget minskas med 18 procent av den överskjutande inkomsten.

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 12,7 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst

125 §

Arbetsinkomstavdrag

Avdraget utgör 13 procent av det belopp med vilket de inkomster som avses i 1 mom. överstiger 2 500 euro. Avdraget är dock högst

RP 142/2021 rd

Gällande lydelse

1 840 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,89 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

127 a §

Hushållsavdrag

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företags-service. Avdrag beviljas heller inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel. *När avdrag beviljas beaktas dock inte energiunderstöd som beviljas för ändring av uppvärmningssätt i småhus enligt lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005).*

Föreslagen lydelse

1 930 euro. När den skattskyldiges nettoförvärvsinkomst överstiger 33 000 euro, minskar avdraget med 1,96 procent av det belopp med vilket nettoförvärvsinkomsten överstiger 33 000 euro. Avdraget görs före andra avdrag från inkomstskatten.

127 a §

Hushållsavdrag

Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social- och hälsovård, stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn eller lönesubvention enligt lagen om offentlig arbeidskrafts- och företags-service. Avdrag beviljas heller inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel.

---

127 f §

Hushållsavdragets maximibelopp och undantagen från grunderna för avdraget under skatteåren 2022–2027

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 a § 1 mom. är hushållsavdraget under skatteåren 2022–2027 högst 3 500 euro per år, dock så att i det ovannämnda maximibeloppet under skatteåren 2022–2023 kan ingå ett avdrag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete. Under skatteåren 2024–2027 kan i maximibeloppet ingå ett av-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

drag på högst 2 250 euro som beviljas på basis av annat avdragsgillt arbete än på basis av avstående från oljeuppvärmning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 127 b § 1 och 2 punkten får den skattskyldige under skatteåren 2022–2023 för sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete och under skatteåren 2022–2027 för avstående från oljeuppvärmning dra av

1) arbetsgivares sjukförsäkringsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag samt dessutom 30 procent av den utbetalda lönen,

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbördsregistret införd person som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd och som idkar inkomstskattepliktig verksamhet; ett motsvarande avdrag får göras också för en ersättning för arbete som har betalats på basis av arbete som utförts i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om den skattskyldige visar att betalningsmottagaren inte har gjort sig skyldig till sådana försummelser som avses i 26 § i lagen om förskottsuppbörd.

Med avstående från oljeuppvärmning avses åtgärder för ändring av ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem genom vilka ett oljeuppvärmningssystem avlägsnas och ersätts med ett annat uppvärmningssystem än ett byggnadsspecifikt uppvärmningssystem som använder fossila bränslen.

I övrigt tillämpas på hushållsavdrag som beviljas på basis av avstående från oljeuppvärmning och på basis av sedvanligt hushållsarbete, omsorgsarbete och vårdarbete vad som föreskrivs i 127 a–c §.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 64 a § 3 mom. gäller till och med den 31 december 2025 och lagens 127 f § gäller till och med den 31 december 2027.

RP 142/2021 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Lagens 64 a § 3 mom. tillämpas vid beskattningen för 2022–2025 och 127 f § vid beskattningen för 2022–2027.

3.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om källskatt för löntagare från utlandet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om källskatt för löntagare från utlandet (1551/1995) 7 § som följer:

Gällande lydelse

7 §

Tillämpningen av lagen i landskapet Åland

Om på lön som en löntagare från utlandet uppbär skall betalas kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland är beloppet av källskatten på löneinkomst 17,5 procent. Om förutsättningar för tillämpningen av denna paragraf föreligger, skall anteckning därom göras i löntagarens skattekort.

Föreslagen lydelse

7 §

Tillämpningen av lagen i landskapet Åland

Om på lön som en löntagare från utlandet uppbär ska betalas kommunalskatt till en kommun i landskapet Åland är beloppet av källskatten på löneinkomst 14,5 procent. Om förutsättningar för tillämpningen av denna paragraf föreligger, ska anteckning därom göras i löntagarens skattekort.

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2022. Lagens 7 § tillämpas dock på löneinkomst som betalats för åren 2020 och 2021 på ansökan av den skattskyldige oberoende av de tidsfrister som anges i 4 § i lagen.*

4.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 20 punkten,
sådan den lyder i lag 454/2017, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

20) möjligheten för upphandlande enheter att i upphandlingsförfaranden i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning av anbudsgivare som avses i 81 § 1 mom. i den förstnämnda lagen föreligger,

Föreslagen lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

20) möjligheten för upphandlande enheter att i upphandlingsförfaranden *och upphandlingar som underskrider de nationella tröskelvärdena* i enlighet med lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) kontrollera huruvida de av prövning beroende grunder för uteslutning av anbudsgivare *och anbudsgivares underleverantörer* som avses i 78 § och 81 § 1 mom. i den förstnämnda lagen föreligger,

Denna lag träder i kraft den 20 .